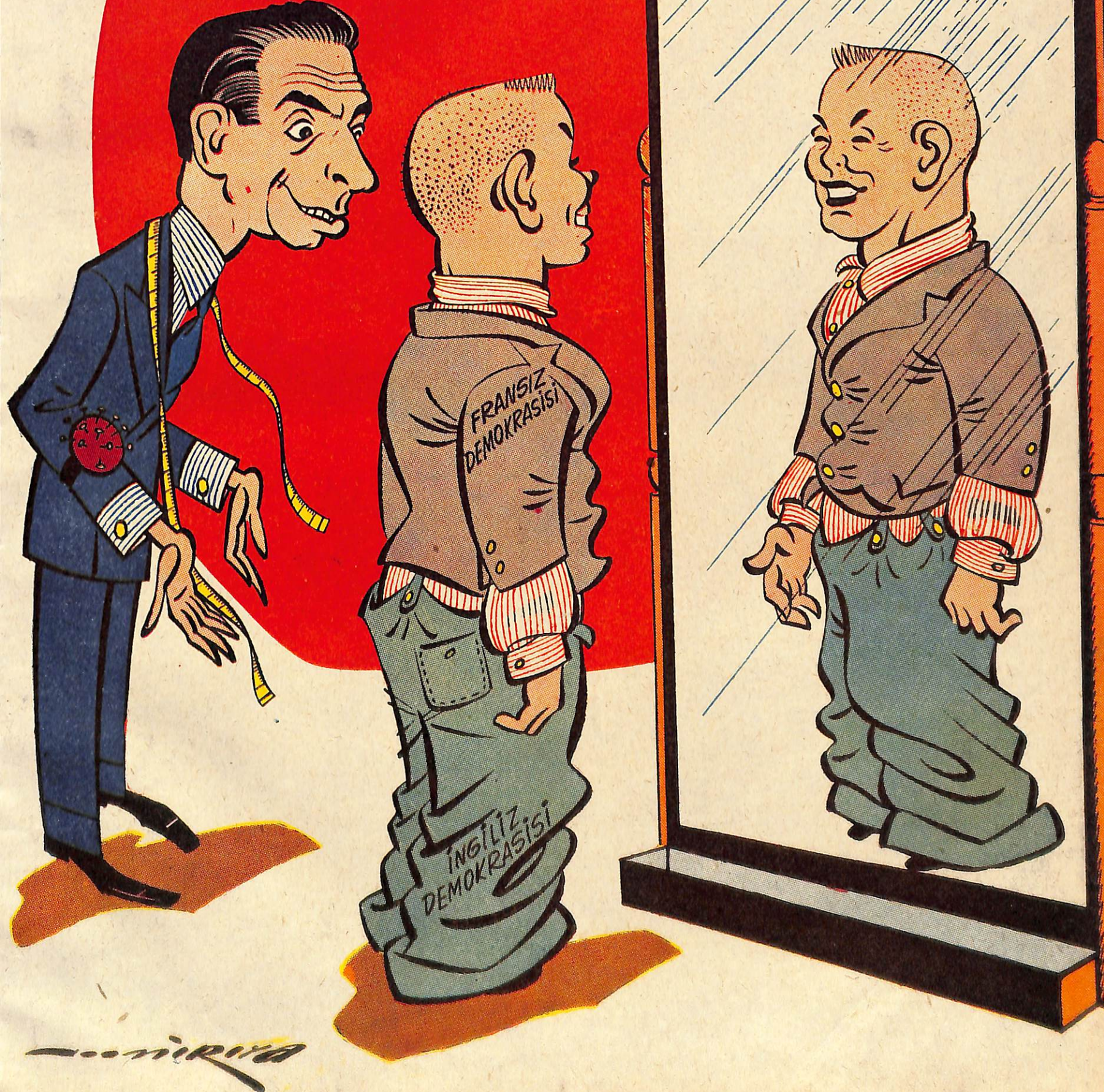

Akhaha

A. Türkeş : «Bize, milli bünyemize uygun bir demokrasi lâzım» dedi. — Gazeteler —

A. Türkeş — Görüyorsunuz, vücudunuza uymuyor... Ölçelim, biçelim, size göre yenisini yapalım!

*O kendi âleminde
yaşarken...*

YAVRUNUZUN İSTİKBALİNİ TEMİNAT ALTINA ALMAK İÇİN TASARRUF YOLUNU SEÇİNİZ

...ve tasarruflarınızdan en verimli şekilde istifade için tamamını İş Bankasında toplayınız. 1960 yılında Türkiye İş Bankası 70 Apartman Dairesi ile 5.200.000 lira para ikramiyesi... cem'an 8 milyon liralık ikramiye dağıtıyor.

Her 200 liraya 1 kur'a numarası

TÜRKİYE

BANKASI

paranızın...
istikbalinizin emniyeti

Akbaba

siyasi
mizah
gazetesi

HÜRRİYET TÜRKÜLERİ!

O NUNLA ilk önce Mecliste karşılaşmıştım, dokuz yüz kırk altıda... Size doğrusunu söyleyeyim mi? Kendi parti arkadaşları-
mın çoğundan yakın, çoğundan sı-
cak gelmiştiler bana... Basın onlar-
la yanyanaydı, gençlik onlarla yan-
yanaydı, aydın onlarla yanyanaydı.

Duvar dibi bir kaç sıraya tıklmış-
tılar. Bir yanda dört yüzü aşan bir
çoğunluk, bir yanda otuz kadar bir
azınlık... Ama, kürsiye atmalar
gibi saldıırıyordular. Pençeleri altın-
da serçeleşiyorduk onların...

Beyaz tren diyorlardı. Sanki gü-
nah katarları kaburgalarımız üstün-
den geçmiş gibi eziliyorduk!

Sandık oyunları diyorlardı. Kendi
seçim tutanağımızdan kuşkulamıyor,
suçlu suçlu susuyorduk!

Otomobil saltanatı diyorlardı. Tra-
fik kazasına uğramış gibi seriliyor-
duk!

Pahalılık diyorlardı. O zamanın ö-
denek züğürtleri bizler, gizlice «E-
vet, evet, evet» diye yutkunuyorduk!

Yokluk diyorlardı, tembellik di-
yorlardı, yolsuzluk diyorlardı. İçi-
mizde gömülü ikinci bizler, korka
korka baş sallıyordu!

Hürriyet diyorlardı, eşitlik diyor-
lardı, insan hakkı diyorlardı. San-
ki beyaz kâğıt üstünde satırlar zin-
cır zincir uzanıyordu. Sanki gökyü-
züne Magosa zindanının penceresin-
den bakıyorduk!

En son: «Şu güzel vatani üç ay bi-
ze verin, gül bahçesi yapalım» di-
yorlardı. Susuyorduk, inaniyorduk,
yavaşça «İnşallah» diyorduk!

Hakları vardı: Eskimiştik. Paslan-
mıştık. Cıvatalarımız aşınmış, yay-
larımız gevşemişti. Genç adamları
bunlar. Yürekları aşk ile, şevk ile
çarpiyordu. Gelsinler, çalışsınlar,
başarsınlar! elbet. Niçin sevinmi-
yecektik buna?... Hepimizin değil
miydi bu vatan?

Bu kadar iyi, bu kadar rahat, bu

kadar cömert düşünüyorduk o gün-
lerde...

Nihat Erim, İnönü'nün bile:

— Sokaklarda vatandaşlar arasına
karıştığını, tütüncüye uğrayıp bir
paket sigara aldığını görecekti mi-
yim?

Diye o günleri nasıl özlediğini an-
latırdı...

Geldiler... Nasıl bir millet bayra-
mı içinde geldiler!... Davul, davul o-

YAZISIZ!

lali böyle gümbürdememiştir. Zurn-
na, zurna olalı böyle kahkahalar at-
mamıştır.

Gazetelerimizi düşününüz: Başya-
zıların sevinçten başları dönüyordu.
Fıkralar, neşeden fıkır fıkır fıkrırdı-
yordu...

Adnan Menderes'in, ayağında gri
bir pantolon, sırtında spor bir ce-
ket, Başbakanlığa bir atlet çevikli-
ğiyle çıkışını öven, bir ünlü gazete-

mizdeki bir ünlü kalemden çıkmış
Ankara mektubu hâlâ ezberimde-
dir!

O ne hızla sarılmaktı işlere?...
Dağ, taş, kazma, kürek, çekiç ses-
leriyle çınılıyordu... Bir yıl, iki yıl,
üç yıl böyle geçti. Sonra?... Sonra,
başladı zorluklar, başladı sıkıntı-
lar, başladı mırıltılar, başladı ho-
murtular!

Ama yine avunuyorduk. Yine u-
mutluyduk... Toyluk günlerinin ge-
ceceğine, bilginin, görgünün, de-
menin aksak adımları düzenliyeceği-
ne inaniyorduk. Dokuz yüz elli dört
seçimlerinde oy sayıları bu inan-
cı artan rakamlardır. Millet, sevgisini
azaltmamış, güvenini esirgememiş-
ti onlardan...

Ama sonra?... Ama daha sonra?...
Ama daha daha sonra?...

İşler kötüye gittikçe inatlar arttı.
İnatlar arttıkça işler kötüye gitti.
Yapma dedikçe yaptılar. Vurma de-
dikçe vurdular. Yalan, kalemelerde
kelimeydi, dudaklarda sözdü, rakam
oldu!

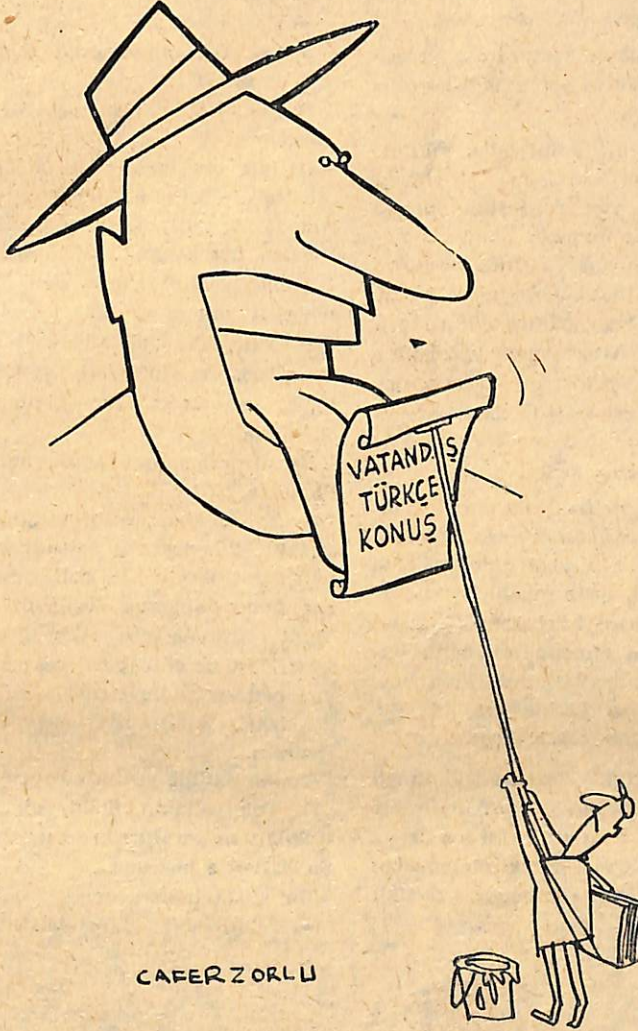
Tehlike büyüdüğüne öfke de büyü-
yordu artık... Karanlıkta korkulu
geçitler aşan yolcular kadar ürkek
olmuşlardı. Bir dal kılmıdasa, bir
yaprak düşse, bir kuş kanat çırpırsa,
sesleri diken diken: «Davranma!»
diye haykıran ötlek insanların veh-
miyle haykırıyorlar, çırpınıyor-
lar...

Bu korku, onları sahiden korku-
lacak işler yapmaya sürükledi...

Onları, ne hesapsız fabrikalar yı-
kmıştır, ne plânsız barajlar... Onla-
rı, Uşak'ta attıkları taş yaraladı.
Onlar, Topkapı'da kurdukları pus-
ya düştüler. Onları, Beyazıt Meyda-
nında patlayan tabancalar yere ser-
di. Onlar, Harp Okuluna ördükleri
tuzağa tutuldular!

On yıl oluyor, bir sabah hürriyet
türkülleri içinde gelmiştiler, bir ge-
ce hürriyet türkülleri içinde gittiler!

Yusuf Ziya ORTAÇ

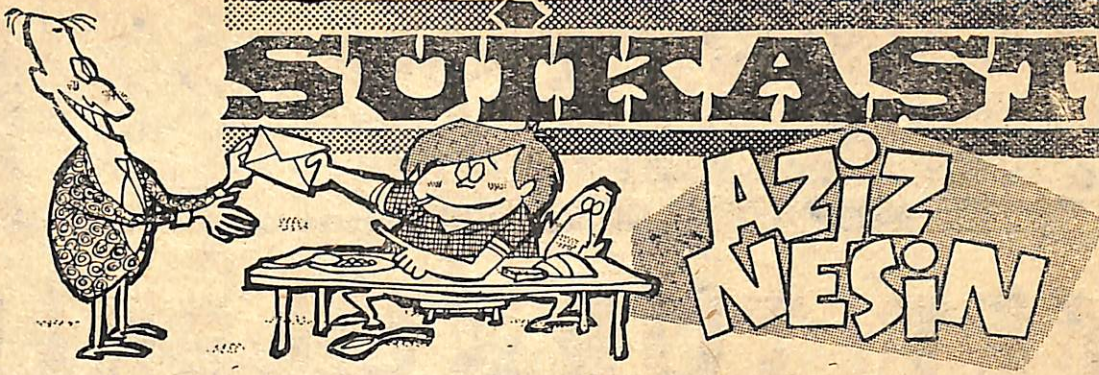
CAFER ZORLU

TAN-

YAZISIZ!

Geçen hafta Bursa'ya gitmiştim. Öğretmenler Derneğindeki bir konuşmada sordular:

— «Bir Sürgünün hatıraları» adlı kitabınıza almadığınız hatıranız var mı?

Bu kitap, 1947 yılında Bursa'da geçen sürgün- lük günlerimin anıları idi. Birkaç anımı kitaba al- mamıştım. Bunlardan bi- rini Bursa öğretmenleri- ne anlattım.

BURSA ovasına yavaştan bahar iniyor.

Ama Bursa'nın ilkbahar gü- neşi ısıtmıyor insanı. Artık soğuk- tan mı böyle üşüyoruz, yoksa besi- siz kaldık da ondan mı, bilemiyo- rum. İki sürgün arkadaşız. Kira ile kaldığımız evden çıktık mı, çarşı karakolu ile Setbaşı arasındaki as- falt yol üzerinde tır tır titriyerek gidip geliyoruz. Bahar güneşi sır- tıma vurdukça, ısınacağıma, büs- bütün üşüyorum.

Çarşı karakoluna her akşam gi- dip, oradaki defteri imzalıyorum. Defteri, Bursa'ya geldiğim gün ba- na aldırılmışlardı. Beş - on sayfalı incecik bir defter. / Mavi renkli,

ince kapağının üstünde «Okul def- teri» yazısı basılı. / Okul defteri, benim sürgün defterim oldu.

Ben karakola gidip imza veresi- ye, arkadaşım yolun üst başında beni bekliyor.

Bir akşam / karakoldan çıktım. Arkadaşımın yanında birisi var. Yirmisinde var, yok. İlkın, arka- daşımın bir tanıdığı sandım. Ya- nımıza sokulan, bizimle konuşan yok ama, besbelli bu genç bizim Bursa'ya neden gelmiş olduğumuzu bilmiyor. Arkadaşımı süzüyor... «Kim bu?» gibilerden arkadaşına göz işareti yaptım. O da tek omu- zunu kaldırıp dudakımı büzerek işa- retle «Bilmem» dedi.

Bizde de bir üşkeklik var. Yaban- cılarla konuşmaktan pek hoşlan- mıyoruz. Neyin nesi olduğu belli- siz. İpli mi, ipsiz mi, hırslı mı hır- sız mı nereden bileceksin?.. Bir de yabancılarla tanıştın mı, artık bü- tün serüveni anlat, dur. Yani baş- kaları bizden korkuyorsa, biz de başkalarından çekiniyoruz.

Delikanlının, karşısındakinin ci- ğerini okumağa çalışan derin bir bakışı var. Kasının birini kaldırmış öylece süzüyor. Biz ona aldırmadan yürürken, bu esrarengiz yakışıklı delikanlı;

— Sız falanca değil misiniz? diye bana sordu.

— Evet, dedim.

Sonra arkadaşına sordu. O da;

— Evet... dedi.

Demek, bizi tanıyan biri. Birlikte yürüyoruz.

Onunla tanışmamız işte böyle ol- du. Buraya sürgün edilmişiz, bizim için de bir sürü dedikodu çıkarıl- mış ya, bu delikanlı bizi bir gizli teşkilâtın şefleri sanıyorum. Daha doğrusu onun gözünde, özellikle ben, Türkiye'ye dağılmış gizli çete- lerin başıyım. Göğüsleri fişeklik ile kaplı, bombalı komitacılar var buy- ruğunda.

Ne diyorsam, anlatamıyorum de- likanlıya.

— Tabii, diyor, sizin teşkilâtınız gizlidir. Siz yer altı çalışması ya- parsınız. Elbette biz gizli çalışıyo- ruz diye açıklayacak değilsiniz ya... Tabii çalışmalarınızı saklı tutacak- sınız. Ama ne olur, benden saklama- yın, benden şüphelenmeyin... Ben de sizin teşkilâtınızda çalışmak iş- tiyorum.

Yemin üstüne yemin ediyorum:

— Yok vallahi, billâhi yok... Ne teşkilâtı, ne yeraltısı bre kardeşim... Şu halimize baksana...

Bir türlü inanmıyor:

— Tabii, tabii... Elbet böyle giyl-

neceksiniz ki, kimse sizden şüphe etmesin. Haklısınız. Ben sizi gayet iyi anlıyorum. Siz bana itimat etmi- yorsunuz.

Bir belâ ki anlatılır gibi değil... Sabah erkenden, çat kapı geliyor... Bir gün, iki gün, beş gün... Canımı- za tak dedi ama, bir şey de yapamı- yoruz. Biz Bursa'da, yağmura tutu- lup saçak altına sığınmış gibiyiz. Öyle bir ürkek halimiz var. Kimse yanımıza gelmez, kimse konuşmaz. Uzaktan bizi korkulu bakışlarla sü- zer dururlar. Herkes bize böyle ba- ka baka, bize de bir ürkeklik gel- miş. İşte o duyguların altında deli- kanlıyı bir türlü «git başımızdan!» diye koğamıyoruz. Gider, bir yer- lerde bizim için olmadık sözler söy- ler, haydi başına yeni belâlar al...

Her sabah erkenden geliyor. Biz de ekmekleri çaya batırıp kahvaltı ediyoruz. Soruyor:

— Para alıyorsunuz değil mi?

— Ne parası?

— Dışarıdan para gelmiyor mu?

— Ne parası kardeşim?

— Canım, teşkilâtı idare etmek için...

İçimden «Git işine!» diye bağır- mak geliyor, ama yapamıyorum.

— Ne yediğimizi görmüyor mu- sun? Parası olan böyle mi yer?

— Tabii tabii... diyor, böyle gör- rüneceksiniz ki başkaları anlama- sın...

Hay Allah belânı versin!...

Sabahları kapı çalındı mı, pençe- reden gazete kâğıdından perdelerin aralığında bakıyoruz. O gelmişse kapıyı açmıyoruz. Ertesi sabah da- ha erken geliyor. Gitmez de... Çalar kapıyı, çalar kapıyı...

Onu istemeyişimizin asıl nedeni başka. Söylemesi ayıp ama söy- l-yelim. Bu delikanlı bizim yiyecekle- rimize de ortak oluyor. Maşallah çok da iştahlı. Bizim dört günde ye- mek için ayırdığımız zeytini bir kah- valtıda silip süpürüyor. Biz kendi- mizi besliyemeyizken, bir de bu deli- kanlıyı besliyoruz. El kadar ekmek parçasını bir lokma yapıyor. Üstelik durup durup:

— Sız bana güvenmiyorsunuz, di- yor.

— Neden güvenmiyelim?

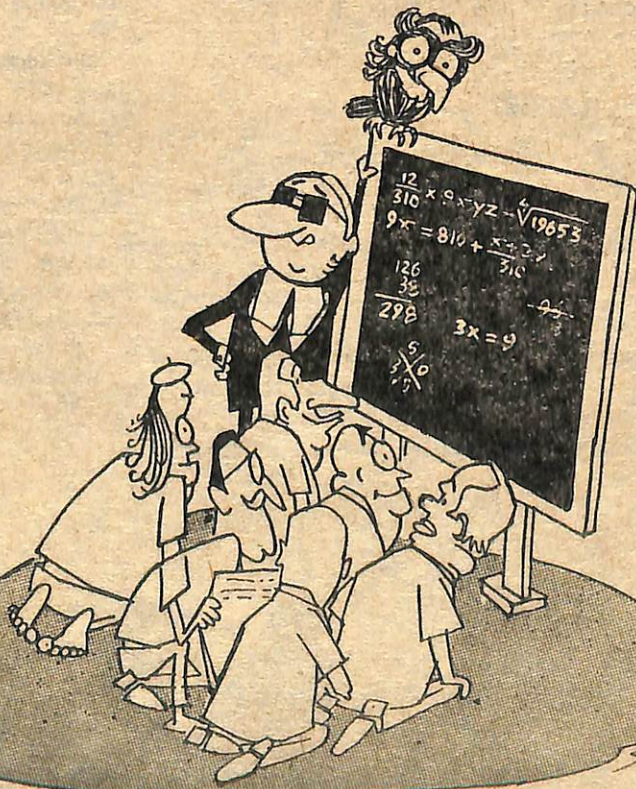
— Güvenseniz, gizli teşkilâtta ba- na da vazife verirsiniz.

İnsanı çat diye çatlatır.

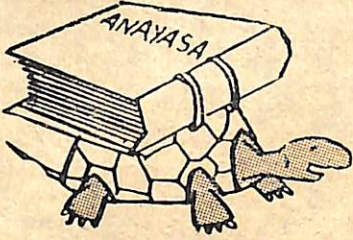
Kapıyı açmıyoruz. O da durma- dan çalışır. Kaldığımız yer, eski Bursa evlerinden. Alt kattaki ev sa- hibi kadın kapı tokmağının gürültü- süne dayanamıyor, gidip bahçe ka- pısını açıyor.

Delikanlının geldiği bir şey değil, bir daha da gitmiyor. Yapışık, bula- şık bir şey... Öğle yemeğini de, ak-şam yemeğini de birlikte yemek zo- runda kalıyoruz. Biz hangi gizli teş- kilâtansak, o da kendini bizden sa- yıp küt diye soframıza oturuyor. Böylece o da kendini gizli teşkilât- tan sayıyor.

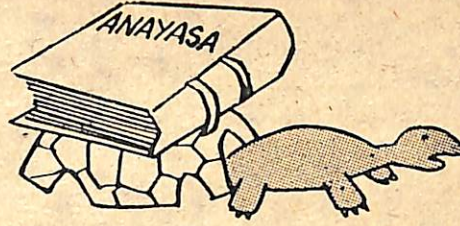
Gitsin de sonra yemeğimizi yiye- lim diye bekliyoruz. Gitmez. Açlık- tan baygınlıklar geliyor üstüme. Yok ki... Olsa, buyursun, o da ye-

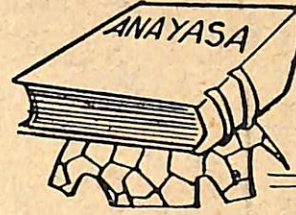
— Aman arkadaşlar, hesaplama günü yaklaşıyor, biraz hesaba çalışalım!

1

2

3

CAFER ZORLU

YAZISIZ!

sin, yok... Anlatılır püsküllü belâ-
lardan değil. 'En sonunda, yine ken-
disi söylüyor:

— Acıktık yahu, yemek yemiye-
cek miyiz?

Bir günden bir güne kendisinin
de bir kilo ekmek getirdiği yok. Na-
sıl olsa yeraltı teşkilâtından para
geliyor.

Artık bu oğlana yavaş yavaş kız-
gınlığımız geçti. Ona alıştık bile...

Epi zaman, işte böylece iki sür-
gün, bir de sürgün gönüllüsü, üç
kişi bir arada yaşadık.

Günlerden bir gün, İstanbul'dan
birisi geldi. Bursalı imiş. Bir arka-
daşımız bize onunla bir paket yolla-
mış. Paket'i açtık ki, Allah... Bir kı-
zarmış tavuk, bir kutu kuru bakla-
va... Biz iştahla bunlara bakarken
kapı çalındı. Ben hemen tavukla
baklavayı toparlayıp dolaba saklar-
ken, ev sahibi kadın da kapıyı açtı.
Oğlan merdivenlerden çıkıyor. Ar-
kadaşıma:

— Ben ona bu tavuktan yedir-
mem... dedim.

— Gitmez...

— Bir kolayını bulurum.

Geldi.

— Merhaba! dedi.

— Merhaba! dedik.

Durdu, baktı:

— Sizde bir şey var, dedi.

— Ne var?

— Bir haliniz var bugün. Nedir?

— Yok vallahi bir şey...

— Var, var, benden saklıyorsunuz.

— Kör olayım yok.

— Siz bana güvenmiyorsunuz. Siz-
de bugün bir değişiklik var.

Ben tavukla baklavayı dolaba na-
sıl sakladım, üstümüze gelip bas-
tıracak diye nasıl şaşırılmış ki,
bizdeki olağan üstülüğü çaktı.

Yok mok dedikse de yutmuyor.
Şuradan, buradan konuşuyoruz. Be-
nim aklım hep tavukla baklavada,
ağzım sulanıp duruyor. Ona da bu-
yur desek, bize bir şey düşmez. Ya
Allah deyip girişti mi, nasıl olsa
gizli teşkilâtın malı diye, koca ta-
vuğu dört lokmada göçürecek. Biz
de kızarmış tavuğun kemiklerini sı-
yıracağız.

Bekleriz, bekleriz, gitmez... Nere-
deyse akşamı olacak.

Durup durup:

— Bana güvenmiyorsunuz, diyor.

Durup durup:

— Bana teşkilâtınızda vazife ve-
rmiyorsunuz, diyor.

Hay Allah, ne etsek de oğlanı ba-
şımızdan savsak?..

Belki onuncu kere:

— Sizin benden sakladığınız bir
şey var! dedi.

Gerçekten büyük bir gizli teşkilâ-
tın şefi pozunu takınarak:

—Evet arkadaş, dedim, senden
sakladığınız bir şey var.

Arkadaşım gözleri büyümüş bana
baktı:

— Ama bugün sana her şeyi açık-
lıyacağız.

Suratım asık, kaşlarım çatılmış,
tok tok konuşuyorum:

— Bugüne kadar sana yeraltı teş-
kilâtımızda vazife veremedik. Tak-
dir edersin ki veremedik. Çünkü
şimdiye kadar teşkilâtımız seni
kontrol ediyordu. Bursa teşkilâti-

mızdan aldığımız rapora göre, se-
nin namuslu bir adam olduğunu öğ-
rendik.

Gözlerinin içi güldü. Devam et-
tim:

— Artık sana güveniyoruz. Bugün-
den itibaren teşkilâtımızın bir üye-
si oldun.

— Teşekkür ederim, dedi.

— Bilirsin, yeraltı teşkilâti çok
gizlidir. Sen yalnız bizimle temas e-
deceksin. Sana şimdi bir vazife ve-
riyorum.

Saçından tırnağına dikkat kesil-
mişti.

— Sana şimdi bir zarf verece-
ğim. Bu zarfı, Yeşil Camlin avlusun-
daki çınar var ya... O çınarın oyu-

ğuna bırakacaksın. Arkana bakma-
dan dönüp geleceksin. Sakın zarfı
açayım, zarfı bıraktıktan sonra ar-
kama bakayım, deme... Şakaya gel-
mez ha... Bu, yeraltı teşkilâti. Bu-
nun ucunda ölüm var.

Sık sık Yeşil Camlin avlusuna gi-
der, şadırvanın solundaki çınarın
dibinde otururduk. Onun için tarif
ettiğim çınarın kovuğunu biliyordu.

— Ben zaten anlamıştım, dedi,
her gün o çınara gidişimizden anla-
mıştım.

Sofadaki kitablarımın arasından
aldığım zarfa boş bir kâğıt koydum,
kapadım, eline verdim.

— Haydi, durma, marş!... Bu iş,
saniye işi...

Zarfı aldı, uçtu.

Biz hemen sofrayı kurduk, tavu-
ğa, baklavaya yumulduk. Hayatım-
da böyle neşeli bir yemek yediğimi
bilmiyorum. Gülmekten gözlerimiz-
den yaş geliyor, kahkahadan boğu-
lacamız.

Sofrayı kaldırırken kapı çalındı.
Gelmişti. Asker gibi:

— Tamam, dedi, yaptım!...

— Aferin!...

Tavukla baklavayı en az iki gün
idare edecektik.

O günden sonra kolayını aldım.
Yemek saati geldi mi, bunun eline
bir zarf tutuşturuyordum.

— Zarfı bırak gel, sakın arkana
bakma!...

Böylece yemeğimizi onunla bö-
lüşmekten kurtulmuştuk. Bir gün
de tutturdu:

— Bu mektupta neler yazılı?

— Söylenmez, gizli.

Elinden kurtulamıyoruz.

— Ne yazılı mektupta?

— Yahu sır be... Sır söylenir mi?

Şeflerle temas ettiği için kendisi-
ni teşkilâtın üst kademesinde sayı-
yor. Onun için de öğrenecek. Ben
iş büyükten alayım diye:

— Suikast, dedim, yakında bir su-
ikast yapılacak da...

— Yoksa İnönü'yi mü öldürece-
ğiz? dedi.

— Onu ben de bilmiyorum.

Bir gün de zarfı bırakıp gelmişti.
Yüzü sapsarı idi.

— Haber kötü... dedi.

Birden korktum.

— Ne var? dedim.

— Dün koyduğum zarf alınma-
mış yerinde duruyor. Yoksa zarfı
alacak olan yakalandı mı? Bizi ele
verir mi?

Yüzü sapsarı idi.

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Çınarın kovuğundaki zarfı ben akşamları gider, alırdım. O zarfı al-
mağı unutmışum.

— Yoksa cevap mı idi, almalı mı idim?

Birlikte Yeşil'deki çınara gittik. Zarfların ikisi de yok. Birisi almış.

Bursa'dan ayrılışımdan bir kaç gün önce geldi:

— Siz beni kandırıyorsunuz, dedi.

— O nasıl söz?

— Ben zaten şüpheleniyordum. Zarfı açtım, içinde boş kâğıt var.

— Ne? diye bağırdım, zarfı açtım öyle mi?... Ulan zarf açılır mı? Gizli mürekkeple yazılmıştır o. Okunmaz. Ancak ilâca konur, öyle okunur.

İstanbul'a geldim. Ondan sonra çok şeyler geldi, başıma, aradan dört yıl geçti. Levent'te bir kitapçı dükkânı açtım.

O sıralarda da Necip Fazıl günlük bir gazete çıkarıyor. Adı, Büyük Doğu. Büyük Doğu dergisini günlük gazete yapmış. Ben de kitap satıp, ekmek parası kazanmağa çalışıyorum, ama kazanamıyorum.

Dükkânımın bitişğinde bir Rum pastacı var. Bir sabah gözleri korkudan büyümüş, dükkânıma geldi, elindeki gazeteyi uzattı:

— Bak vire ne yazmış senin için?

Gazeteye baktım, eyvah!... İkinci sayfada üç sütun bir yazı. Yazan, o delikanlı. Biz Bursa'da nasıl gizli teşkilât kurmuşuz. Bu delikanlıyı iğfal edip, nasıl yeraltı teşkilâtında kullanmışız. Nasıl suikast tertip edip İnönü'yü öldürecekmiz... Yazının sonunda: Devamı yarın...

Elim ayağım titredii. Bu tefrika on gün sürdü. On gün ölüp ölüp dildim. Her sabah gelip beni tevkif edecekler diye bekliyordum. O on gün içinde neler çektiğimi anlatamam.

Bereket versin, o sıralarda Demokrat Partinin ileri gelenleri, Belediye Başkanları «İnönü'yü asma'yı, kesmeli, sürmeli!...» diyorlardı. Öyle bir zamandı. Her nasıl oldu ise, o yazıları dikkati çekmedi.

Aradan yıllar geçti. Bir gün Necip Fazıl'a:

— Yahı, o yazıları gazete ne nasıldı koydun? Beni mahvedebilirdin. dedim.

Yazıyı yazan delikanlı için:

— Bırak serseriye canım... dedi.

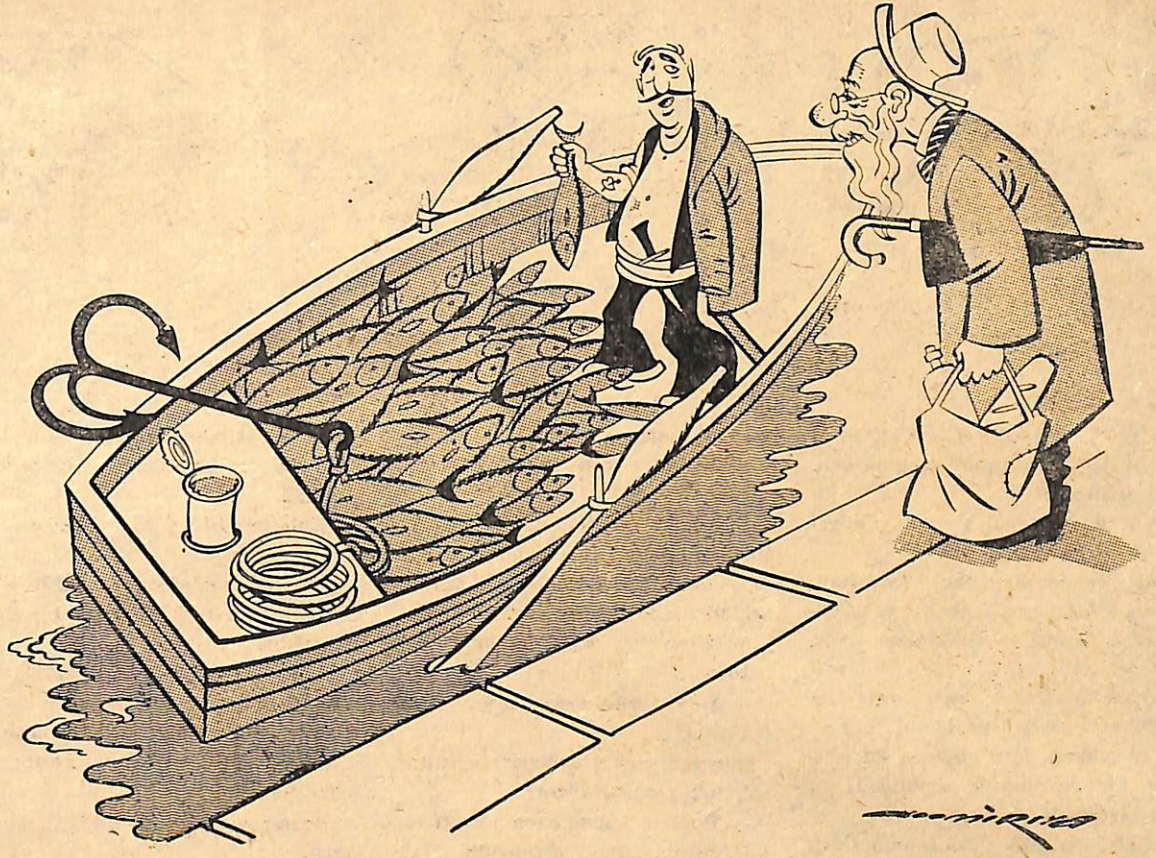
Hep düşünürüm. Bu yazılar gözden mi kaçtı, dikkatten mi kaçtı? Ya bunlara önem verselerdi, halim nice olurdu? Bütün gazeteler yazacaklardı: «Aziz Nesin, İnönü'yü öldürmek için gizli teşkilât kurmuş...»

Ayıkla pirincin taşını... Ağır Ceza Mahkemesine mi giderdim, Askeri Mahkemeye mi?... O çok ciddi mankeme heyeti huzurunda anlatmağa çalışırdım:

— Muhterem mahkeme reisi ve azâlarına arz etmek isterim ki bu işin aslı kızarmış tavuk ile bir kutu kuru baklavadır... Kızarmış tavuğu kurtarmak için...

Evet anlatırdım, anlatırdım. Çok ciddi mahkeme heyeti anlar mı idil acaba?...

Aziz NESİN

— Bu toriğe iki buçuk lira ver miyorsun ha?... Götürür Tunus'a satarım be!

Sabotaj

Yeni tanışmıştılar. Dansederken delikanlı, genç kıızı göğsünde sıkarak sordu:

— Dikkat ediyor musunuz?... Sizinle ne zaman dansa kalksak, cazband çabuk bitiriyor...

Kız gülmüşü:

— Evet, biliyorum...

— Neden acaba?

— Cazı idare eden şef nişanlımdır da ondan!...

Tavan

İstanbuldan köyüne dönen bir köylü, hemşerilerine şöyle anlatıyordu:

— İstanbul evleri çok yüksektir. Bir gece bir eve misafir oldum. Yattığım oda öyle yüksekti ki tavan görünmüyordu!

İhtiyar bir köylü, sakalını sıvazlayarak gülmüşü:

— Evlât, misafir olduğun evde galiba senin yatağını bahçeye sermişler!...

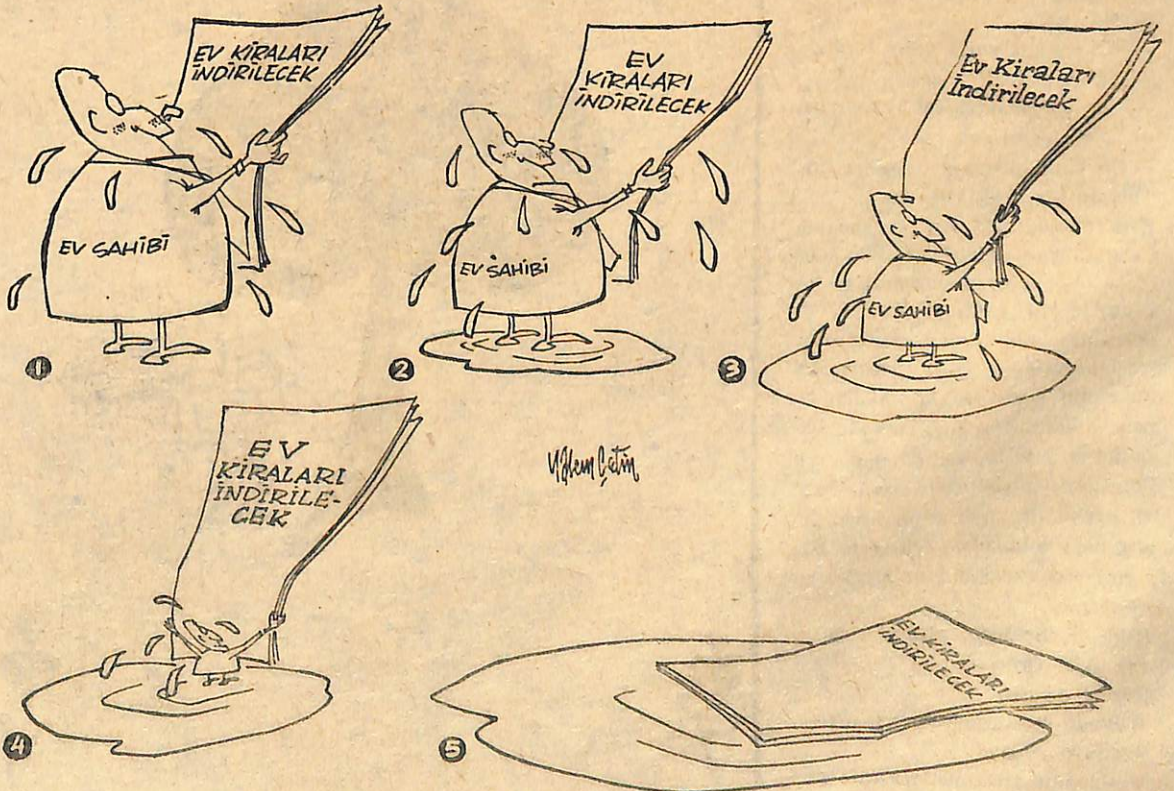
Minnet!

Bay N... hastalanıp doktoruna haber yollamış.

Şu kesat zamanda doktor yağlı kuyruğu ele geçirince bir daha bırakır mı hiç! Sabah gelmiş, öğleyin bir daha gelmiş, akşam gene uğramış...

Ertesi gün Bay N... sabah karanlığında doktoru karşısında görünce:

— Hay Allah senden razı olsun, doktor! demiş. Sen olmasan âdetâ hastahgımı unutacağım!

YAZISIZ!

İYİLİK

TEVHİDE hanım, pencereyi açıp, karşıdaki eve seslendi:
— Komşuuuuuu, komşu!..
Gülizar hanım!..

Ses seda çıkmadı. Tevhide hanım bir daha seslendi:

— Ayol Gülizar hanım... Evde misin?..

Karşıkı cumba açıldı. Başörtülü bir baş uzandı:

— Evdeyim evde... Buyur kardeşim...

— Beş dakika bize kadar geliver sene kardeşim...

— Ne var?... Mühim bir şey mi var acaba?..

— Gel, gel... Muhakkak gel... Muhtar Nazım efendi de bizde...

Perihan hanımlar da burada... Birazdan Zilli Esma da gelecek...

— Ayol, ne o öyle?... Zekerriya sofrası mı kuruyorsunuz?..

— Hangi Zekerriya sofrası kurması kardeşim... Yeni bir parti kuruyoruz... Haydi gel Allasen...

— Ayol ne partisi kuruyorsunuz öyle?..

— İyilik partisi kuruyoruz kardeşim... Herkese iyilik edeceğiz.

— Hay Allah iyiliğinizi versin. Kim kim kuruyorsunuz?..

— Hepimiz varız işte... İstersen sen de girersin. Haydi Allahşkına...

Pencereden konuşulmaz böyle şeyler... Buraya gel de ne istiyorsan sen de Muhtara yazdır.

— Dur öyleyse geleyim. Çocukların donlarını kireç kaymağından geçiriyordum. Çamaşırları sıkıp da geleyim...

— Gel gel, bekliyoruz... Geç kalma...

İçeriye girdi. Odanın köşesindeki masada Muhtar Nazım efendi oturuyordu. Önüne bir defter açmış, hokka kalemi de koymuş, bir şeyler yazıyordu. Perihan hanımla kız kardeşi Nihâl hanım bir de Nihâl hanımın çocuğu Yılmaz, minder üstüne oturmuşlardı. Tevhide hanım yere çöküp, iç barbunya ayıklamasına devam etti:

— Neresini yazdın Nazım efendi?... dedi. Nerede kalmıştık?..

— Tüzüğün mü?... Üçüncü maddesini yazmıştım...

— O maddeyi okusana bir kere bize de...

— Canım işte, sizin söylediğiniz gibi yazdım. Dedim ki, «Emekli maaşlarının bir seviyeye getirilmesi, eski ve yeni emekli farkının ortadan tamamen kaldırılması, partimizin başlıca gayelerindendir.»

— Hah, tamam... İyi yazmışsın... Öyle olduktan sonra bizim dul aylığımız da hiç olmazsa 300 lira artar değil mi?..

— Canım, işin o tarafını biz iktidara geçtikten sonra hesap ederiz. Sen de o kadar aceleci olmasana...

Adnan Veli

Nihâl hanım söze karıştı:

— Doğru kardeşim... İlk siftah iktidara geçmiye bakmalıyız. Öbür işler hep kendiliğinden olur.

Kapı çalındı. Tevhide hanım, dizlerini tutarken, Nihâl oğlunu dürttü:

— Haydi sen çocuğun... Teyzen kalkmasın boşuna... Kapıyı açiver evlâdım.

Oğlan koştu. Gelen Gülizar'dı.

— Ayol iyisiniz inşallah, diyerek kapıdan girdi. Tevhide hanım iyi bir şey söyledi ama, bakalım becerebilecek miyiz?..

Muhtar Nazım başını kaldırdı:

— Becerebilecek miyiz ne demek?... İktidara geçen öteki insanlar gökten zenbille inmiyorlar ya!.. Onlar da bizim gibi Allah kulu... Hem siz niye bana güvenmiyorsunuz?..

nuz?... Ben siyasetten anlamasam, «Haydi gelin de parti kuralım.» diyerekten etrafıma sizi toplar mıyım?..

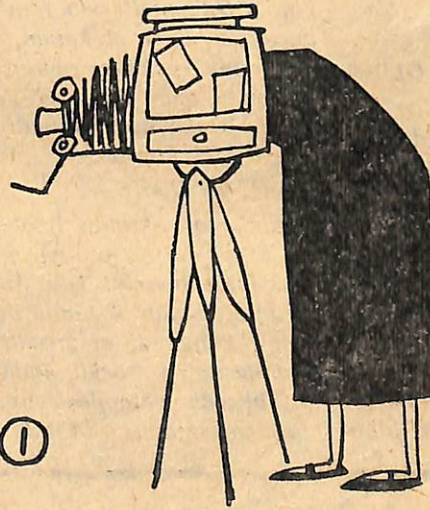
Tevhide tasdik etti:

— Aaaa, helbette... Benim Nazım efendiye çok bir itimadım var. Hem demokrasiyi de Allah için iyi biliyor. O bizim elimizden tutuktan sonra biz de evel Allah elimizden geldiği kadar çalışırız, olur biter...

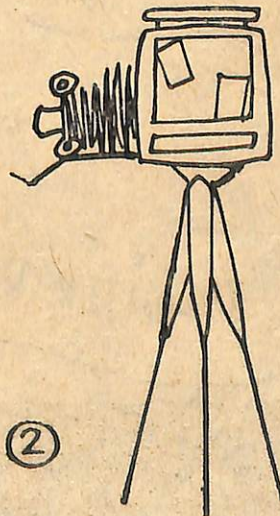
Muhtar Nazım, Gülizar'a döndü:

— Bırakın şimdi o işleri... Partinin tüzüğüne ne koydurmak istiyorsanız, söyleyin de yazalım...

— Şeyi yazıver Nazım efendi kardeşim... Ev kiralarını... Bu ev kiralarna parti muhakkak bir çare bulmalı... Ev kiralari inecektir diye yaz.

①

②

YAZISIZ!

PARTİSİ

— Peki onu yazayım... Başka?...
Tevhide söze karıştı:

— Zerzevat fiyatlarını yazdın mıydı kardeş?..

— Onu daha sonra yazacağız. Partinin zirai politikasına sıra geldiği vakit...

Kapı tekrar çalındı. Gene Yılmaz gidip açtı. Bu sefer gelen Madam Agavni idi:

— He çağırılmışsınız da gelmişimdir. Ne partisi imiş kuroorsunuz?..

— İyilik partisi kardeşim...

— İyilikten insana zarar gelmez... Cenabı Allahım bile iyilik edenleri her daim sever imiş. Siz şimdilik iyilikleri mi yazoorsunuz?..

— Evet, partinin tüzüğünü yazıyoruz kardeşim... Otur şöyle de, sen de söyle istediğini...

— Benim söyleyeceğim, Sürp-Ago'un tamirati işini yapmalıdır.

Nazım efendi:

— O sonraki iş, dedi. Biz her şeyden önce nizamname hazırlıyoruz.

— He öyle isem, iyilikten yana, bizim kıza kısmet için madde koyarsınız?..

Perihan söze karıştı:

— Hah, bak, bu olur kardeşim... Partimiz kısmeti çıkmamış kızlara kısmet bulacak olursa, vallahi yalnız İstanbul'dan elli bin rey alırız.

Tevhide hanım da bu fikre iştirak etti:

— Yalnız kızlara değil, dullara da bulsun... Mademki adına iktidar partisi diyeceğiz. Hepsine teker teker iktidar kocası bile buluruz. Öyle değil mi Nazım efendi?..

— Ben sizin söylediklerinizi ayrı ayrı not ediyorum. Bunları nizamname diliyle sonradan yazacağım. Evet, Partimizin içtimai meselelerinin başında bu hususa da yer vermeliyiz...

Madam Agavni ilâve etti:

— Erkeklerin içkisine de bir madde koyarsınız?..

— Elbette... Koyalım ya... İçtimai mesele bu...

— Terzi fiyatları pahalıdır diye bir madde koyarsınız?..

— Genel olarak ucuzluk için madde de koyacağız zaten...

Nihâl hanım atıldı:

— Şıfıntılığa karşı da muhakkak bir madde koymalıyız kardeşim. Bizim Nalbur Ziya'nın bir yeloz baldızı var, vallahi mahallede baştan çıkarmadık adam bırakmadı. Böyleleri ocak söndürmek için birebir...

Benim efendim bile onların evinin önünden geçerken kırı sürüp sürüştürüp pencereye abanarak «Sevmek seni bir suç işe» ye başladı mıydı, erkek kısmında zihin mihin kalır mı kardeşim?..

— Doğru vallahi... Şıfıntılığa da-

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

ir muhakkak bir madde koymalıyız...

— Koyalım...
— Elektriğin sık sık kesilmesine karşı da madde koyalım...
— Koyalım...
— Koyalım...
— Kabzımallar için de bir madde koyalım...
— Koyalım...
— Nazım efendi kardeşim... Bir de Boşnak Hasene için bir madde korsan, vallahi dünya ahret dua ederim sana...
— Boşnak Hasene için ne madde koyalım?...
— Karı beni çekemiyor. Hasedinden çatlıyacak... Hasetlik yasakur diye madde koyalım...
— Koyalım...

Tevhide hanım, durumdan son derece memnundu:

— Yârabdim sana çok şükür, dedi. Bize bu zihin açıklığını verdin. İnşallah bu işin içinde yüzümüzün aklıyla çıkacağız.

Nazım efendi yerinden kalktı:

— Ben şimdi bunların hepsini not ettim, dedi. Sizin söylediklerinizi kısımlar kısımlar ayıracağım. İçtimai, iktisadi, ahlaki, coğrafi, ruhi, medeni, iltizamî, medenî, diye muhtelif kısımlara ayırıp hukuk diliyle yazacağım. Daha doğrusu Terzi Şabanla beraber yazacağız. Sonra getirip size okurum.

Kâğıtlarını topladı. Eliyle temenna edip kapıdan çıktı. Tevhide hanım, hayatından son derece hoşnuttu:

— Vallahi bu adamı Allah bize gönderdi, dedi. Tam Başbakanlık adam... Etnan Menderes'i suya götürür de susuz getirir. Artık yarından tezi yok, mahalle mahalle dolaşacağız kardeşim. Madem bir kere memleket hizmetine girdik. Sonuna kadar vazifemizi yapacağız...

Madam Agavni de ötekiler gibi tasdik etti:

— Helbettekim yapacağız... Memleket bizim gibi taze hanımlardan hizmet bekloorsa, o hizmetlere he demek lâzım geloor...

Tevhide hanım çok heyecanlıydı:

— Hadi ben de şu fasulyayı ateşe koyduktan sonra, Zehra hanımlara doğru bir propaganda gezisine çıkayım, dedi...

Adnan VELİ

✱

Korku

B. Ş. başka bir eve taşınıyordu. Gittiği yer çok uzak olmadığından, ufak tefek eşyayı kendisi taşıyordu. Bir aralık, elinde kocaman bir duvar saati ile pencerenin önünden geçti. İki küllanbeyi, karşı kaldırımında durarak komşunun arkasından alay etti:

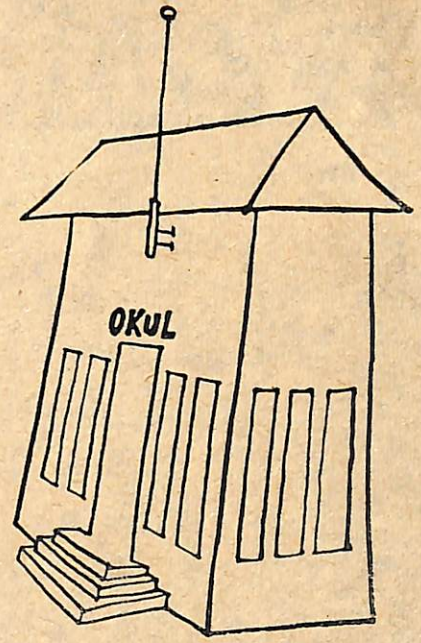
— Herife bak, nasıl saat taşıyor!

Öbürü cevap verdi:

— Galiba yankesicilerden canı çok yanmış. Cebinden aşırmasınlar diye böyle kullanıyor...

NEHAZ
TÜBLEK

YAZISIZ!

NAMUSLU HIRSIZLAR!

Gazeteler yazıyor: Dört kişi, Vatan Caddesinde bir adamı soymuşlar!

Eh, memleketin kaderdir bu, soyarlar. Yalnız ne var ki, eskiden D.P. ye giren, vatani soyardı. Şimdi, bildiğimiz namuslu hırsızlar Vatan Caddesinde vatandaşı soyuyor!

ÜSKÜDARDA SABAH OLDU

Gazetelerimiz haberden yana bu hafta çok zengin. Yalnız haberlerin önemlileri olduğu gibi, eskimişleri, eskidikçe de önemini kaybetmişleri var. İşte bunlardan biri: «D.P. nin mallarına el kondu.»

Hani insanın: «Günaydın beyler... Nasıl, rahat uyudunuz mu bari?» diye sorası geliyor. Bukadar da atlamak olur mu birader? Bizim bildi-

Vedat

Saygel

ğimiz, D.P. mallarına tam üç buçuk ay önce el kondu, ne kadar mal, ne kadar malın gözü varsa apar topar götürüldüler. Başka mal kalmadı ki, yeniden el konsun.

GENE AZALMIŞ

Fiatların yükselmesi sebebiyle, et yiyenler azaltıyormuş. Bak buna sevindik işte. Aman sözlerimiz yanlış anlaşılmasın. Sevincimiz et yiyenlerin azalmasından değil, hâlâ et yiyebilecek vatandaşlarımızın bulunmasından... Çünkü et

fiatlarının her yükselişinde bu azalmayı duyar üzüldük. Demek yıllardır azala azala hâlâ bitmemişler de, gene sadece azalmakla yetinmişler.

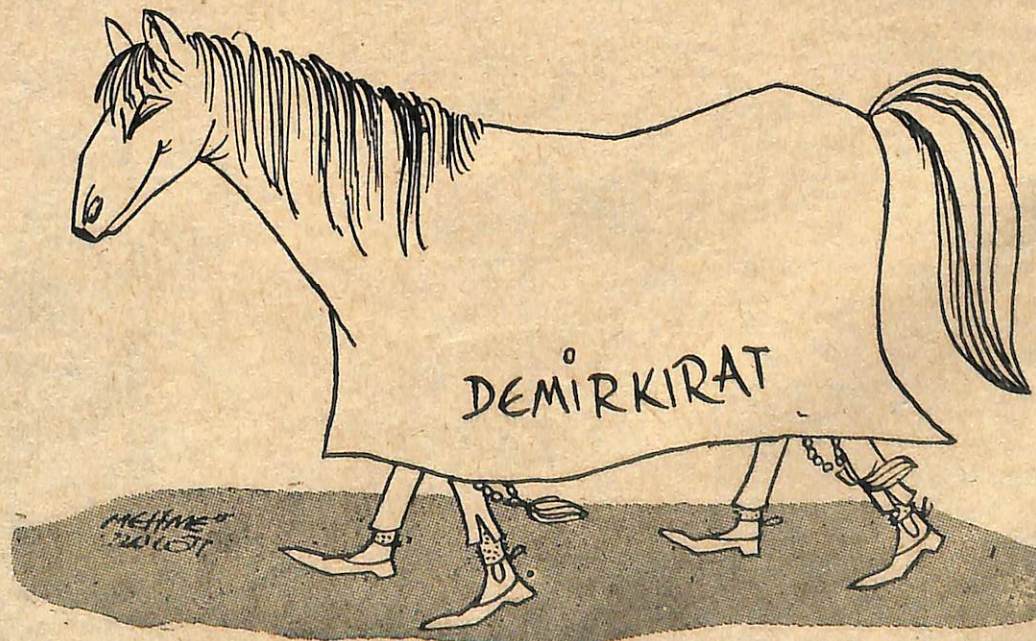
NE YASASI?

Kabzımallar da galiba gazetecilere özendiler: Bir «Yasa» da onlar ahzırlayıp yeminleri basmışlar... E, sonra?..

İlk istedikleri şu: Vatandaş kazıklarken suçüstü yakalanan arkadaşlarının affı!..

Merak ettik doğrusu. Bu üzerine yemin ettikleri ne yasadır acaba?.. Ahlâk mı, ah-lâksızlık mı?..

Haaa, bir de bu yasadan sonra piyasadın şeftali kayboldu... Hangi manava sorsan yok!.. Acaba şeftali satmak da ahlâk yasasına aykırı mı sayılıyor?..

YAZISIZ!

Burdan Çıktık!

ARABADAN iner inmez kuşattılar çevresini:
— Aman çabuk anlat, öldük meraktan.

— Ah sormayın, dedi Yusuf. Asıl biz öldük. Şu hâlime baksanıza, deli gibiyim. Ben ömrümde böyle heyecanlı bir gün yaşamadım!..

Gelen abanıyordu kalabalık çemberine. Bir dakika içinde koca cadde tıklım tıklım doldu. Yusuf aralarında dairenin merkezi gibi kalmıştı.

— Hay gözlerini seveyim senin, dedi biri, anlat hele çabuk anlat.

— Burdan çıktık azizim, diye başladı Yusuf.

Kalabalık çemberi biraz daha daraldı. Koşa koşa gelen yaşlı bakkal Tahir ağa, çemberi yarıp Yusuf'un boynuna sarıldı:

— Hele dur hele... Hele şu gözlerinden bir öpeyim hele... Hay senin gözlerine kurbanım ben.

Şapır şupur öptü Yusuf'u gözlerinden:

— De şimdi anlat! Ama hepsini anlat. Neler olduysa anlat.

Yusuf başladı:

— Burdan çıktık...

Biri daha yardı çemberi:

— Dur hele dur! diye sarıldı boynuna Yusuf'un. Ben dinliyemedim yahu. Hele bir baştan anlat. Eee, n'oldu? Meraktan çatladık yahu.

Yusuf baştan aldı:

— Burdan çıktık azizim...

Terzi Kâzım usta bir koşu gelip yardı çemberi, ellerine sarıldı Yusuf'un:

— Gözlerimiz yollarda kaldı kardeşim. Ne yaptınız, nişlediniz? Yedin içtiğin senin olsun, gördüklerini anlat.

Yusuf ellerini kurtarıp devam etti:
— Biz Kayseri'ye varınca önce otel bulmayı düşünüyorduk.

Kâzım usta yine yapıştı ellerine:
— Baştan anlat baştan! Kayseri'ye varma hele.

— Burdan çıktık kardeşim, diye yeniden aldı Yusuf.

Birkaçı:

— Pınarbaşı'nda neler oldu, sen ordan başla, diye tartakladılar Yusuf'u.

— Dur yahu, diye bağırıldı Kâzım usta, hele varma Pınarbaşı'na. Daha önce neler oldu, onu anlat. Biz dinliyemedik, ayıp değil.

— Burdan çıktık kardeşim, diye aldı Yusuf. Otobüsler bizden önce çıktıkları için...

— Dur hele dur! diyen adam yardı çemberi, sokuldu. Hele baştan anlat, biz de duyalım.

Kalabalık homurdandı:

— Durun ki anlatsın yahu! dediler.

— N'oolacak? diye dikeldi adam.

Biz dinlemeyecek miyiz?

Yusuf'a döndü:

— Hele şunu baştan anlat.

— Burdan çıktık, diye başladı Yusuf. Biz otobüslerden yarım saat sonra hareket ettirmiş için...

Elli metreden bağırıldı marangoz Ali:

— Allahını seversen dur Yusuf efendi! Ben de geleyim de öyle anlat.

Herbiri bir yandan çektiler marangoz Ali'yi:

— Bırak şu densizliği Ali! Bırak ta anlatsın yahu!

Ali serteldi:

— Eee, biz dinlemeyecek miyiz?

Yusuf başladı:

— Burdan çıktık azizim... Biz otobüslerden...

— Canım, orasını bırak, dediler. Anladık orasını. Pınarbaşı'nda n'oldu, sen onu anlat.

— Pınarbaşı'na kadar iyi gittik, diye başladı Yusuf. Fakat asıl kıyamet Pınarbaşı'nda koptu.

Kalabalık şöyle bir dalgalandı. Çemberin dışında çene yarıştırmakta olan biri birden sokuldu kalabalığa:

— Ben anlıyamadım, nasıl oldu? Kim öldü dedin?

— Ölen mölen yok canım, dedi Yusuf. Yolumuzu kestiler.

Başka biri:

— Size mi kestiler kurbamı? diye çıkardı kafasını.

— Ne kurbanı bee? dedi yanında ki. Sayıklıyor musun?

— Kestiler dedi ya işte.

Bu ara Yusuf'un dayısı çıkageldi:

— Ulan Yusuf! Ne zaman geldin bee? Hay sen varolasın! Eee, ne haber? Paşa geldi Kayseri'ye değil mi?

— Geldi tabii, gelmez olur mu?

Dalgının biri:

— Sen otobüsle gittindi, değil mi Yusuf efendi? dedi.

Yanındaki, ağzın budur deyip yaşırdı adama:

— Sağır mısın be herif, iki saatır anlatıyor.

— Biz jeep'le çıktık kardeşim, dedi Yusuf.

— Anladık, burdan çıktınız, dedi bir başkası, sen ondan sonrasını anlat Pınarbaşı'nda niye kestiler yolunuzu?

— Yahu bırakın ki anlatsın, diye bağırıldı daha bir başkası. Sen boş ver dırdıra Yusuf efendi, Pınarbaşı'ndan sonra n'oldu onu anlat. Allah Allah... Bırakmıyorlar ki anlatsın adamcağız bee...

— Deli mi, serseri mi ne? dedi Mustafa Çavuş. Pınarbaşı'na vardı mı ki ondan sonrasını anlatsın be kardeşim? Hele sen şu Pınarbaşı'nı anlat Yusuf efendi, boşver dırdıra.

Yusuf bir cigara yaktı:

— Burdan çıktık kardeşim... Biz otobüslere yetişiriz sandıktı. Halbuki yollar öylesine bozukmuş ki...

Biri oteim penceresinden bağırıldı:

— Hoşgeldin Yusuf efendi! Ben dinlemedin kardeşim, hele şunu baştan anlat. Deve mi kestiler, camuz mu?

— Yok, babanın kuyruğunu! diye tersledi biri. Kulağını aç da dinliyeydin be herif, iki saatır anlatıyor.

Kalabalıktan biri, penceredekine durumu anlatmağa başladı:

— Burdan çıkıyorlar...

Bir başkası:

— Pınarbaşı'na kadar hiç birşey olmuyor Asıl kıyamet...

Daha bir başkası:

— Asıl kıyamet Kayseri'de kopuyor. Paşa'yı...

Daha daha bir başkası:

— Yüz elli bin kişi karşılıyor Paşa'yı, aç gözünü!

Onun yanındaki:

— Dininizi severseniz susun yahu!

Şunu baştan anlat Yusuf efendi kardeşim. Bırakmıyorlar ki dinliye-
lim. Evet, burdan çıktınız... Sonra n'oldu?

Yusuf ikinci cigarayı da yaktı:

— Burdan çıktık azizim... Yollar öyle bozuk ki...

Kunduracı Rahmi usta:

— Kabul etmem arkadaş! diye bağırıldı öteden. Biz duymadık.

İki kişinin omuzlarına sıçrayıp sarktı Yusuf'un tepesine.

— De anlat bakalım n'oldu?

— Efendim, burdan çıktık, diye aldı Yusuf. Pınarbaşı'na kadar...

— Hiç birşey olmadı mı yolda?

Biri dayanamadı:

— Oimadı yahu! Olmadı kardeşim! Olmadı işte! Hiç birşey olmadı! Allah Allah... Ne geveze adamlarsınız bee! Durun ki herif sözünü tekmlilesin kardeşim. Nasıl durdunuz ananızın karında?

Rahmi usta kızdı:

— Ne o arkadaş? dedi. Biz dinli-miyelim mi yâni? Sen partide ka-yıtlı bile değilsin ona bakarsan.

Bakkal Musa:

— Senin için yeniden başlıyacaktım değil ya kardeşim, gele de dinleyeydin, beş saatır anlatıyor. Eee, sonra n'oldu Yusuf efendi? Kaç bin kişi karşıladı dedin? Hay maşallah! Çolah Mehmet tersledi Musa'yı:

— Durun babam, dedi. Hele varman Kayseri'ye. Cennete varmadan yolda neler var! Herifler Pınarbaşı'nda yollarını kesiyorlar duymuyor musun? Ne günlere kaldık bir düşünsene...

Parti hastası Osman efendi çemberi yarıp girdi koluna Yusuf'un, sürükledi:

— Eee, ne haber yahu? Çatladık meraktan birader?

— Biz de çatladık, diye bağırıştılar. Bırak ta anlatsın.

Osman efendi çeke çeke çemberin dışına çıkardı Yusuf'u, kalabalığa döndü:

— Beş saatır size anlatıyor birader, dedi. Durun ki, biraz da biz dinliyelim.

Sonra Yusuf'u kaçırdı gibi sürükledi:

— Eee, anlat bakalım? Burdan çıktınız...

— Burdan çıktık, diye başladı yine Yusuf.

Kolkola uzaklaştılar. Kalabalıkta herkes Yusuf'tan duyduklarını birbirlerine anlatıyorlardı.

— Burdan çıkmışlar...

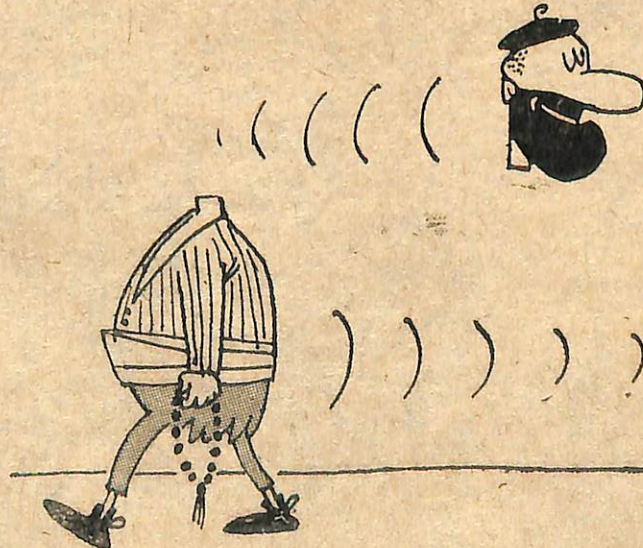
— Pınarbaşı'na varınca...

— Ohoooo... Pınarbaşı'nda neler neler olmuş, bir bilsen!

— Kayseri'de yüz elli bin kişl...

— Camuz kesildiği doğru mu?

— Camuzu bilmem amma, iflahımız kesildi diyor Yusuf efendi.

Geri kafa!

NEHAR
TÜLEK
CAFER
ZORLU

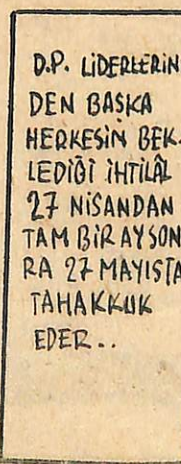
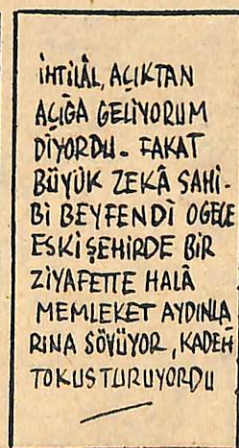
İstanbul kabzmalları halkı aldatmıyacaklarına yemin ettiler. (Gazeteler)

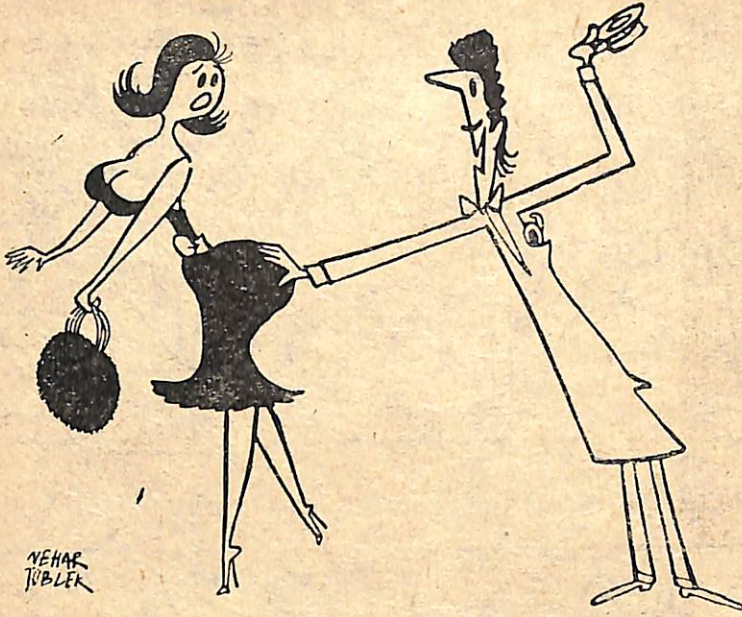
Hırslı Politikacılar

12

TURHAN SELÇUK

PARA MUKABİLİ KÖY-
LERDEN ADAM GETİRİ-
DİĞİNİ DUYAN ANKA-
RALILAR; MENDERESİN
DÖNECEĞİ SAATTE KI-
ZILAYDA TOPLANIRLAR.
BEYFENDİ DEĞÜŞ
BİR ÇEHRE İLE HALKI
SELÂMLAR... FAKAT
TERTİP MUVAFFAK OLA-
MAMİSTİR...

— Ah, affedersiniz. Ben sizi D. P. li sandım!...

NİŞANLILIK numarası

BALO akşamına kadar, Ruhi, onun peşinde dolaşan, onunla fevkalâde alâkadar olan bir insandı. Fakat birdenbire o gece de ne olmuştu da böyle olmuştu?

Arkadaşı Melâhatle daha bir hafta evvel hiç bir delikanlının meşgul olduğunu görmemişti. Fakat birdenbire böyle nişanlanınca ve nişanlı ile baloya gelince neden herkesin nazarı dikkatini celbetmişti. Hele Ruhinin kendini masada bırakıp onunla dansa kalkması Nazanın âdeta sinirlerini bozmuştu.

O gece kendisi ihtiyar bir hala gibi masada uyuklarken delikanlılar birbirleriyle rekabet edercesine Melâhatin yanına geliyorlar, onu dansa davet ediyorlar ve nişanlısının gözle görülen kıskançlığından adeta zevk duyuyorlardı.

Nazan, Ruhi'yi Melâhat'le dans eder gördükçe avaz avaz bağırarak, ağlamak istiyordu. Ve işte o gece masada tek başına otururken bu oyun aklına geldi.

★

... Ve ertesi gün sabahleyin erkenden halasına gitti. Halazadesi Münir daha uyuyordu. Onun odasına girdi, çılgın gibi yatağının üstüne oturdu:

— Münir ağabey, Münir ağabey uyan, bak sana kahveni getirdim!

Münir zahmetle açtığı gözlerle ona bakıyordu. Küçük Nazan ona kendi eliyle kahvesini verdi. Onu uyandırınca kadar fevkalâde uğraştı.

Nihayet Münir yatağı içinde yorganları dizlerine kadar çekmiş oturunca, onun boynuna kollarını geçirdi:

— Ağabeyciğim, dedi, sana bir şey söyleyeceğim, kabul et!

— Senin gibi delinin ne söyleyeceğini ne bileyim!

— Sen kabul et, çok rica ederim. Kabul et ve bana hayır deme!

— Peki, kabul ettim, hayır demem.

Yine öpmeğe başladı:

— Canım Münir ağabeyciğim, kurban olsun Nazan sana.

— Ne var, ne kabul ettim?

— Benimle nişanlanmağı!

— Seninle nişanlanmağı mı?

Münir yerinden fırladı:

— Telâşın nedir, bu o kadar fena bir şey mi?

— Sen sabah sabah aklını mı oynattın?

— Yooo... Sana bir teklifte bulunuyorum, sen benim canım, çiğrim değil misin?

— Hayır.

— Münir ağabey, ne olur, on beş, yirmi gün, bir ay nişanlansak!...

— Bir ay mı?

— Tabii ya... Dur sana anlatacayım...

Ve anlattı. Bir ay, bir ay içinde o istediği delikanlının nazarı dikkatini celbedecekti. Neler söyledi, neler yaptı ise yaptı, Nazan, Münir ağabeyisini kandırmıştı.

★

Bütün aile bu nişana hayret etti. Fakat bir taraftan da memnun oldular. Ertesi cumartesi akşamı yine balo vardı. O akşam iki nişanlı baloda görüldüğü zaman Nazanın nahnini yanlış çıkmadı. Bütün ahbabları tebrik etmek için etraflarını sardılar. Herkes onlarla meşgul oldu. Hele kendisiyle dans etmeğe gelenlerin ardı arası kesilmiyordu ve Nazan hepsinin dansını kabul etmeden evvel azamete:

— Nişanlıma sorunuz!

Diyordu. Nihayet yanına Ruhi de geldi. Ona da öyle yaptı. Münir müsaade etti. Dans ettikleri zaman Ruhide tuhaf bir hal vardı. Dans ede ede bir kenara geldiler, dans durduğu zaman Ruhi ufak bir salona doğru genç kızı çekti:

— Doğru mu, dedi, artık her şey bitti mi, nişanlandınız, öyle mi?

— Tabii...

— Niçin bunu yaptınız?... Bu hareketi yaparak bazı insanları pek ziyade bedbaht ettiğinizi zannetmiyor musunuz?

— Hayır, bugüne kadar Münir'den başka kimse bana beni sevdiğini söylememiştir!...

O cevap verecekti, fakat onları arıyan Münir yanlarına geldi:

— Demindenberi sizi arıyorum, dedi, dans etmek için!

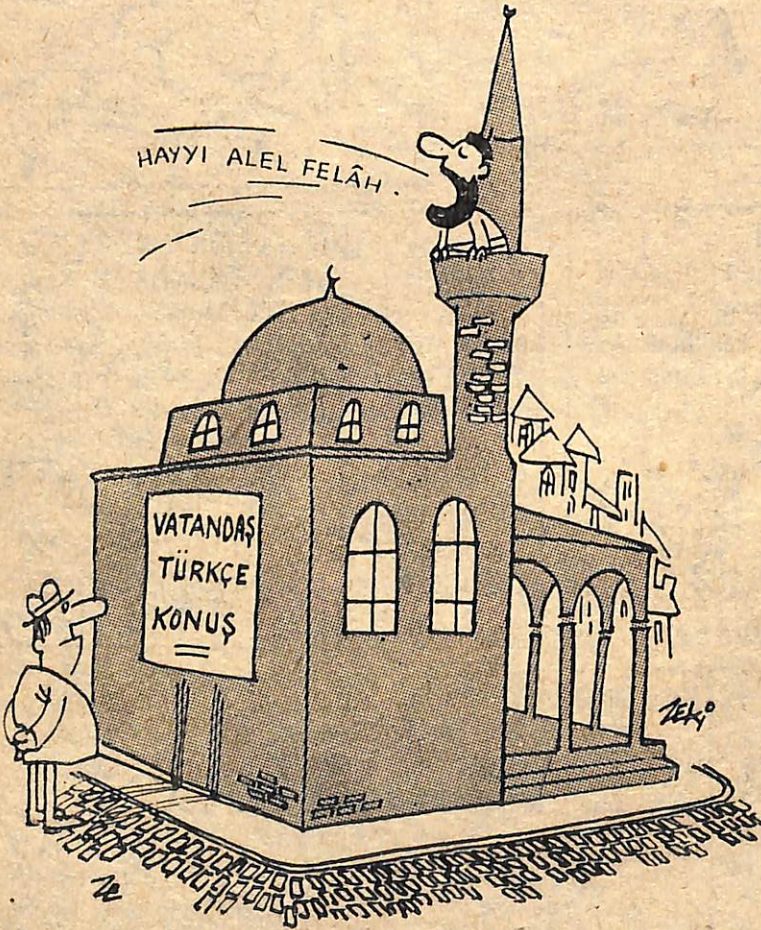
Nazan büyük bir muhabbetle Münir'in yanına koştu.

İki nişanlı kol kola uzaklaşırken Münir sordu:

— Numara yapmak istediğin züppe bu mu?

— Evet.

— Pek soğuk şey!

YAZISIZ

YAZISIZ

Ve dansa başladılar. Ruhiyi kışkandırmak için Muhsin, Nazanı kolları arasında sıkı sıkı tutuyordu. Nazan:

— Münir ağabey, fena dans etmiyorsun, diyordu.

Dans durdu. O gece Ruhi, genç kıızı dansa davet etmeğe gelince Münir:

— Beraber dansedeceğiz, diye müsaade etmedi!

Sesi, hiddetlenmiş, kıskanmış bir nişanlı sesini ne güzel ifade ediyordu.

O gece bütün dansları beraber oynadılar.

★

İkinci, üçüncü baloda Ruhi bir deliye dönmüştü. Genç kıızın peşini bırakmıyordu. Ve Münir sanki sahiden hiddetleniyormuş gibi rol yapıyordu. Bir ay geçmemişti bile. Nazan istediğine nail oldu. Ruhi, nişanlısından ayrılıp kendisiyle evlenmesini teklif etti.

Bunu büyüklere açtıkları zaman annesi ve babası ona:

— Tuu utanmaz, rezil, dediler... Münire ne söyleriz!..

— Ben Müniri kandırırım!

Diye cevap verdi. Münir akşam üstü geldiği zaman onu karşılayan Nazan, bir kenara çekti ve:

— Kurtuldun ağabey, dedi, artık serbestsin, Ruhi ile evleniyoruz!

Bu sözü söyleyen Nazanın ağzına bir tokat indi!

— O ne ağabey?

— Sus rezil, benim nişanlım iken utanmadan nasıl başkalarıyla evleneceğini söylüyorsun!

— Ağabey!..

— Burada ağabey yok... Evlene-mezsın, benimle evleneceksın anlı-yor musun?

Omuzlarını tutuyor ve canını acı-tıyordu. Nazan ona hayret ve biraz da tahlil edemediği bir memnuniyet-le bakıyordu:

— Çocuk musun?

— Çocuğu, mocuğu bu... Artık başkasının namına dans etmekten, başkasının namına nişanlı olmak-tan, başkasının namına sevmekten usandım... Bundan sonra yalnız kendi namıma...

Nazan, omuzlarını sarsan iki kuv-vetli kolun arasına âdeta yığılmıştı. Tatlı bir mırıltı ile:

— Ben de!... dedi.

K.... A

※

Trafik kazası

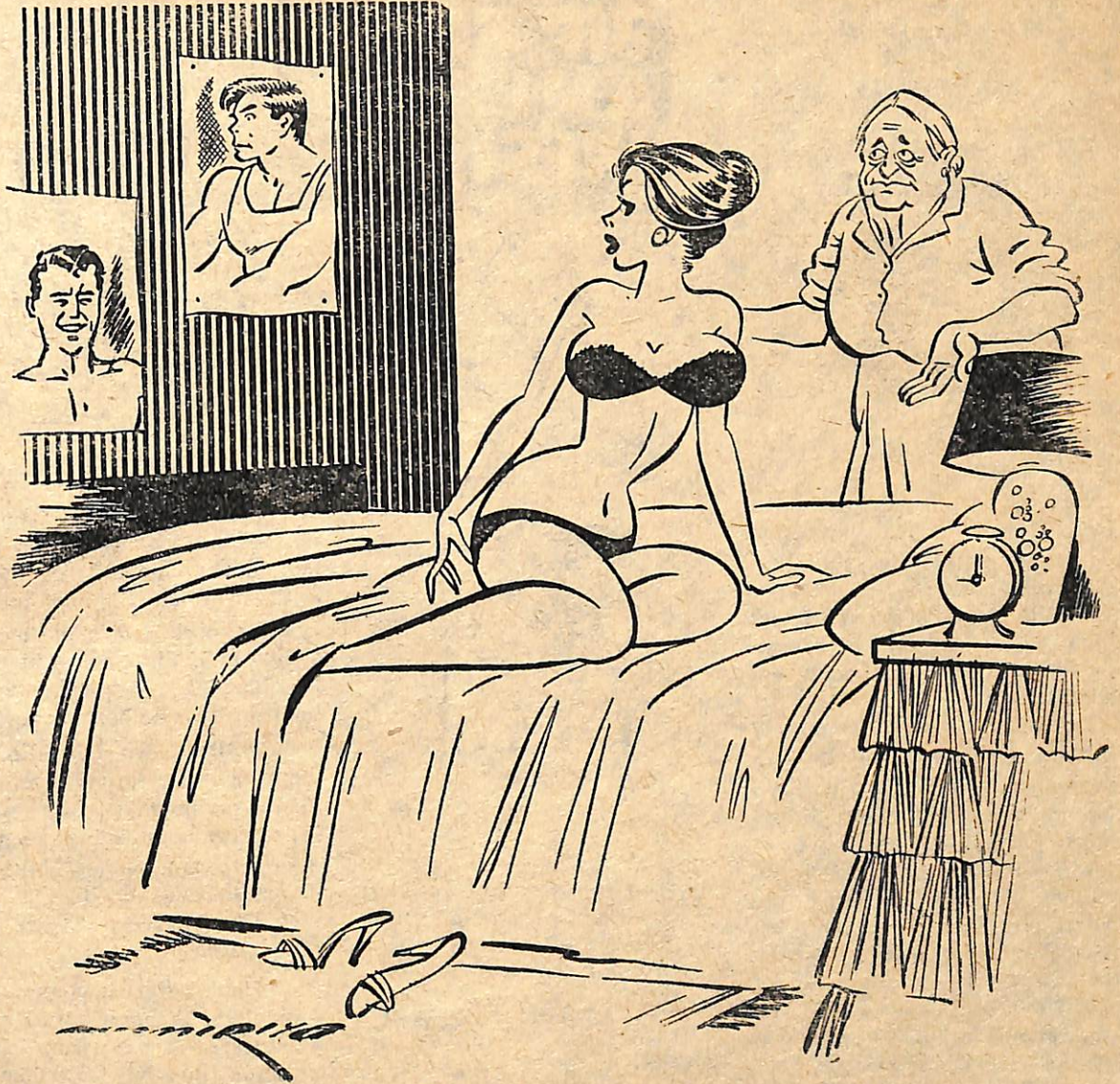
Manifaturacı Avram bir trafik kazasına kurban gitmişti.

Madam Avram kazayı yapan kam-yonun sahibi olan şirket aleyhine dâva açtı ve şirket avukatlarının Av-ramın kamyon tarafından ezilme-diğini isbat için mahkemede ver-dikleri nutuklara rağmen şirketli üç bin lira zarar ve ziyan ödemeğe mahkûm ettirdi.

Karar okunduğu zaman Madam Avram avukatına doğru eğildi:

— Zavallı Avram, dedi, bu yun-leri yoremedi... Şimdi sağ olaydı kim bilir ne kadar sevinirdi,

İzmirde bir kız, erkek resmine bakarak gebe kalmış... (Gazeteler)

— Aman kızım indir şunları duvardan... Allah esirgesin ikiz doğurursun!..

Cimrinin ziyafeti!

Cimri patron, iş arkadaşlarına zi-yafet çekmek zorunda kalır. Ahcısı-nı çağırıp:

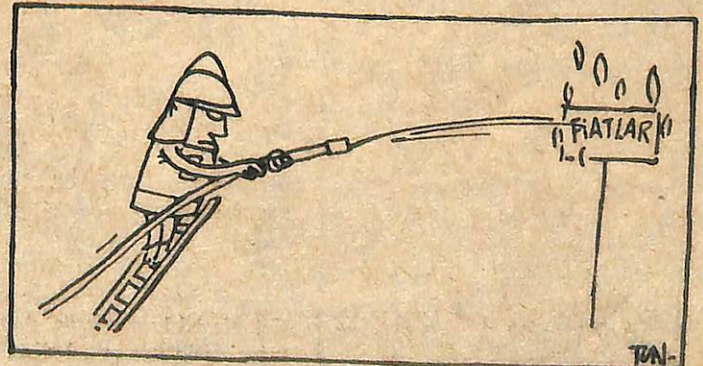
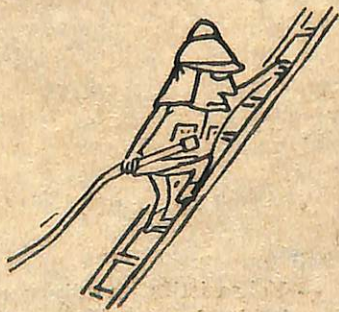
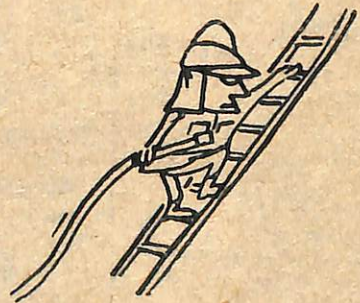
— Bugün altı davetlim var. Beş

kişilik yemek yaparsak, altı kişiye yeter. Dört kişilik yemek de beş kişiye kâfi gelir... Üç kişilik yemek de iki kişi doyurur... Halbuki ma-

hur meseldir: Bir kişinin yediği iie iki kişi de olur...

Deyince ahçı:

— Zahmete ne hacet beyim, der, iki su da bir ekmek yerini tutar!.

YAZISIZ

— Üç gün izin verin size bir fıkra anlatırım. Şimdi imkânı yok hatırlamıyacağım.

Ahmet YAMACI

Takma göz

İstanbul'dan, Anadolu'ya giden bir doktor, orda bir köy ağası ile tanışır. Ağanın bir gözü kördür. Doktor acır:

— Ağa, der, sen bir ara İstanbul'a gel, gelirken de beraberinde bir keçi getir. Ben senin gözünü iyi ederim.

Doktor İstanbul'a döndükten bir müddet sonra, ağa da keçi yanında İstanbul'a gelip doktoru bulur. Doktor, keçinin gözünü ameliyatla çıkarır, ağanın kör olan gözünün yerine takar ve üstünden bağlar. Köye gidince sarıgıları çıkarmasını tenbih eder. Gerçekten de sarıgılar çıkınca ağa görmeye başlar.

Aradan birkaç yıl geçer. Tekrar İstanbul'a yolu düşen ağayı doktor köprüde görür çağırır:

— Gözün nasıl ağa? diye sorar.

Ağa cevap verir:
— Görüyor ama, ota kaçıyor doktor bey ota kaçıyor!

— Bir tramvay fıkrası anlatmak istiyordum ama, çok aradım bulamadım!

Nehar TÜBLEK

İstek

Bektaş, camide namazdan sonra ellerini açıp dua etmiş:

— Allahım bana bir rakı parası ver.

Yanında namazını kılan softa da ellerini kaldırmış:

— Rabbim bana iman ver.

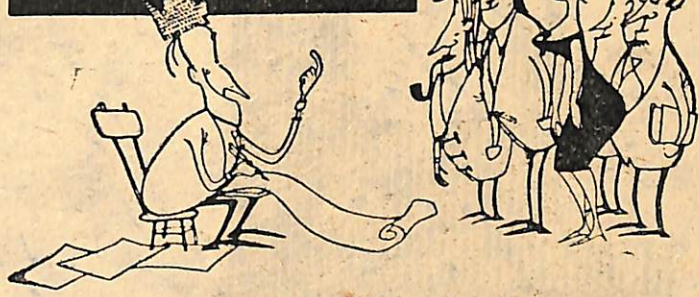
Bu iki duayı işiten imam, Bektaş'a çıkmış:

— Bak herkes ne için dua ediyor, sen ise rakı parası istiyorsun, ayıp değil mi?

Bektaş gülmüş:

— Ne yapalım, herkes kendinde olmayı ister.

BİR FIKRA ANLATIR MİSİNİZ?

— Bunca senedir karikatür çiziyor. Mizahla uğraşıyor. Kötü bir fıkra anlatırsak ayıp olur.

Necmi Rıza AYÇA

Davet!

Adamın biri vaktin paşaların-

dan birinin evine iftara gidiyordu. Sokakta bir arkadaşına rastladı. Adam «ille beni de götür» diye yalvarınca «Eh, hadi amcam oğludur, derim» diye düşünerek, yanına aldı. Biraz sonra bir başka ahabıyla karşılaştı. Zengin bir sofrada oruç bozmak zevkine o da katılmak isteyince «Eh, dayımın oğludur, derim» diyerek onu da peşine taktı. Biraz sonra ipsiz takımından üçüncü bir tanıdığına rastladı. Nereye gittiklerini öğrenince o da beraber gelmek için yalvarıp yakardı. Bunun üzerine adam:

— Hadi birini amcamın oğlu, ötekini de dayımın oğludur, diye yutturacağım. Ya senin için ne diyeyim? diye sordu; külhanbeyi:

OKUYUCULARIMIZDAN FIKRALAR

Bir an susup Felix'e alaylı alaylı bakan Etienne:

— Sana, dedi, son bir defa «Eşşoğlu» demek istiyorum.

Tahir ÖZDEMİR

Son defa!

Mebus ve eski bakanlardan olan Etienne, Felix Faure'un çok eski bir dostu ve senli-benli konuşan arkadaşlarındandı. Felix Faure cumhurbaşkanı olunca, Etienne eski dostunu kutlamağa geldi:

— Çok memnun oldum. Seni candan tebrik ederim dostum. Dedi.

Felix Faure:

— Teşekkür ederim, ama size bir durumu açıklamak zorundayım. Bir cumhurbaşkanına «sen» diye hitap edilmez.

Etienne, canı sıkılmış:

— O halde müsaade ediniz de, size bir kerecik daha samimiyetle hitap edeyim, dedi.

— Pekâlâ...

Huy çıkar...

Sabıkahı yankesicilerden biri gene yakalanmış hâkimin huzuruna çıkarılmıştı. Hâkim yeni suçun önemsiz olduğunu gözönünde tutarak:

— Bu sefer seni affediyorum. Yani beraat ediyorsun. Ama bu son olsun, bir daha seni buralarda görmeyeceğim, dedi.

Yankesici hâkimin bu sözünü duyunca üzülmüş gibi yüzünü buruşturdu:

— Yoksa istifa mı ediyorsunuz hâkim bey.

Ahter EREM

— Sen hiç merak etme, paşa beni tanır, dedi.

Konağa vardılar. İçeri girip de paşanın karşısına çıktıkları zaman paşa:

— Bu ne ulan! dedi. Peşine taktığın iki serseri yetmiyormuş gibi bu eşşoğlu eşeği de nereden buldun?

Külhanbeyi adama döndü:

— Gördün mü, dedi; Yalnız beni değil, babamı da tanıyor!

— Ben şimdi öğle yemeğini kimden yiyeceğim diye düşünüyorum yahu, fıkra anlatabilir miyim!

Vedat SAYGEL

Tokat!..

Muzipliği seven bir zengin, dalkavuklarından biriyle yolda giderken önlerinde yürüyen şişman bir adamın katmerli ensesi gözüne ilişir. Bu pırl pırl enseden gözlerini ayırmıyarak dalkavuşuna:

— Bana bak, der, şunun ensesine bir tokat indirebilirsen sana bir altın var.

Altını duyunca dayanamayan dalkavuk hemen koşar; bir tokat indirir. Neye uğradığını şaşırarak arkasına dönen adama bir yanlışlık olduğunu, kendisini bir ahabına benzettığını söyleyerek işin içinden sıyrılır.

Az sonra, yağlı enseden gözlerini ayırmıyan zengin, dalkavuşuna tekrar:

— Ahmet, der, bir tokat daha atarsan, sana iki altın var.

Dalkavuk yine dayanamaz. Şamarı yapıstırır. Yine aynı mazereti tekrarlayarak yakasını herifin elinden kurtarır. Zenginin yanına dönünce beriki:

— Aferin, der, şuna bir tokat daha atarsan beş altın var.

Dalkavuk yine gider şişman adamın ensesine bir şaplak daha indirir. Bu defa öfkesinden kıpkırmızı arkasına dönen adam:

— Behey namussuz, ne istiyorsun benden? diye sorunca, dalkavuk:

— Bir şey istediğim yok, dostum, der, ama bizim beyde o altınlar, sende de bu ense olduktan sonra zor kurtarırın enseni tokattan!

Bayan Aynur ile Bay Buyur

GİZEN
Y. Mem. Çetin

YAA!...İSTE BÖYLE, BAŞINIZI
AĞRI TTIM. YÜKSEK MİSAADE-
LERİNİZİ RİCA EDERİM

DUR
ARKADAŞ,
NEREYE?...
ADAMI MERAK-
TAN GİLDİR-
TACAK
MISIN?

SONRA
N'OLDU

VALLA BEYİM...ŞİMDİ LÂKLÂKLA
GEÇİRİLECEK ZAMANDA DEĞİLİZ...
BAK BEN SANA HİKAYEYİ ANLATIN-
CAVA KADAR DEVRİM OLDU...
GENERAL GÜRSEL "DALGA GEÇ-
MEYİN, ÇALIŞIN," DİYOR. ONUN İÇİN
BENDENİZE MİSAADE

VALLA OLMAZ,
BIRAKMAM. SONU-
NU ANLATMAZSAN
HASTA OLURUM
YAHU...

OH NE İYİ,
BİZ BEDAVADAN
ANLATALIM, SİZ
YAZIP, YAZIP
PARA KAZA-
NIN

DUR, ŞİMDİ BİR
YERDEN BORÇ
BULUR GELİRİM

N'OLUR BANA YÜZ LİRA
AVANS VERİR MİSİNİZ.
BAŞIM ÇOK SIKIŞTI DA
DAHA BÜYÜK BİR
ŞAPKA ALACAĞIM.

BİRAZ EVVEL PATRONUN
YENİ ALDIĞI KADİLLAK
ARABASI İÇİN PARA
YATIRDIK. KASADA
METELİK KALMADI

GAZETEMİZ
HAMLE
YAPIYOR.
NASIL OLMUŞ
AFİŞ?

AFİŞE
BOŞ VER.
ON LİRAN
VARSA
VERSE-
NE

HÜRİYET AÇIKLIKTIR

Bir muhabirimizi
ÇIPLAKLAR
ADASINA
Gönderdik
İSTE
Çiril çıplak
HAKİKATLER

MUHAİRİMİZ
ÇIPLAKLARIN
NERELERİNİ
GÖRÜŞÜNÜ
YAZIYOR...

GAZETEMİZDE

DEVAMI VAR

ÖLÜLERİ diriltten ADAM

G. DE LA FOUCHARDIÈRE'den: *Hamdi Varoğlu*

— 29 —

Napoléon da, gönüllü olarak orduya katılmak istediğini Harbiye Bakanlığına bildirse, her halde kabul edilirdi.

Duboulot bu teklifi ileri sürünce, doktor Cassignol'un itirazıyla karşılandı.

— İyi ama, azizim, Napoléon şu anda tam yüz kırk yaşındadır.

— Yoo, öyle deme! İnsan kaç yaşında görünüyorsa hakiki yaşı odur. İmparator şimdi, öldüğü zamanki yaştadır.

— Yani, elli iki yaşında, öyle mi?

— Tamam, gönüllü asker olabilir, pekâlâ.

— Ne de olsa, Napoléon 1821 de öldü. Askerlik şubeleri bu işe katıyen akıl erdiremezler.

— Onların akıl erdirmesine hacet yok. Başka bir isim kullanmakla bu iş halledilebilir.

İşin bu tarafını gerçekten de hallettiler. Kendisi hayatta, şöhreti bütün Fransada duyulmuş bir tiyatro artistinin vesikasını Napoléon'a mal ettiler. Müteveffa imparator, böylece orduya katıldı.

Kayıt muamelesinin ertesi günü Vazelin, Napoléon'un tımarhanedeki odasına girdiği zaman onu, yere yaydığı koskoca bir erkânı harp haritası üzerine yüzükoyun uzarmış buldu.

Büyük adam, onun içeri girdiğini görünce dönüp baktı. Parmağını haritanın üzerinde bir noktaya bastırarak:

— Almanları tam şurada yere sececeğim! dedi.

Vazelin, malûm olan yalpak edasıyla cevap verdi:

— Baş üstüne, efendim!

XIV

Gar komiseri Romain Duboulot, Rocheplate'da fena halde sıkılıyordu. Barış zamanı, bu kasabada zaten eğlenecek, eğlenmek ne kelime, vakit geçirecek yer bulunmazdı. Harbin ilânından beri de, kasvet, bu hücrâ köşeye tam mânasiyle yerleşmiş bulunuyordu. Onun için, Romain Duboulot, şatosunun, şatodaki köpeklerinin, atlarının hastetile tutuşuyordu. Hattâ adetâ Mösyö Tronbert'i göreceği gelmişti. Korkunç bakkalla mücadelelere giriştiği o mes'ut yılları arıyordu.

Gar komiserliği odası haline getirilmiş bir bekleme salonunda günlerini geçirmek, hiç bir zaman gelmeyen askeri emirler beklemek, ne de olsa, bir kıvıldanmaya, bir faaliyete yol açacak bir yoldan çıkma faciasından ibaret bir ümitle, sadece trenlerin gelip geçişini seyrederek akşamı etmek, barış zamanında çok çalışkan bir adam olan

Duboulot gibi bir kimseyi can sıkıntısından çıldırtacak bir durumdu.

Duboulot'nun haritaya bayrak işleme eğlencesi de kalmamıştı. Çünkü askeri harekât siperlerde devam ediyordu. Cephe hattı tam mânasiyle bir hareketsizliğe inkılâp etmiş bulunuyordu.

Ama Rocheplat'ın, kısa bir zaman sonra, hiç beklenmedik bazı olaylara sahne olması mukadderdi.

Bir sabah, gar komiseri, esneye esneye akşamı etmek üzere bürosuna girdiği zaman karşısında, tostoparlak bir çavuş gördü. Bu, kasabada bir küçük dükkân işleten, seferberlik dolayısıyla silâh altına alınmış Testud isimli tuhafiyeci idi.

Gar komiseri:

— Oooo, Testud, sen misin? dedi. Ne haber?

— Rapor vermeğe geldim, yüzbaşım. Geçen hafta bize verilen er için.

Maiyetine yeni bir asker verilip verilmemesi, Duboulot'nun umurunda bile değildi. Nezaketen sordu:

— Ya! Yeni bir hat muhafızımız mı var?

— Evet, komutanım. Ama bu adamdan çekmediğimiz yok. Tahammül edilir herif değil.

— Ne duruyorsunuz, tıkın içeriye...

— Tıkmasına tıkalım, yüzbaşım, ama nereye? Elimizin altında kilitli yer yok ki...

— Peki, ne yapıyor bu asker? İçiyor mu? Sarhoş mu oluyor?

— Sarhoş olsa öpüp başıma koyacağım, komutanım. Herif düpedüz kaçık.

— Kaçık mı?

— Evet, kaçık. Bir kere harbe aklı ermiyor. Niçin hücumu geçmiyoruz, diyor da bir daha demiyor. Geldiği gün hepimize bir nutuk çekti. Sizi Moskova'ya götüreceğim diye tutturdu. Aşçıyı mareşal yapmağa kalkıştı. Aşçı o gün bugün, patates ayıklamağa tenezzül etmiyor.

— Allah Allah!

— Evet, yüzbaşım, vallahi böyle. Dün, buradan İngiliz askerleri geçti ya. Beriki, onları görünce hemen: «Silâh başına arkadaşlar! Şu İngiliz yezitlerini kurşuna dizelim! Beni ıssız bir adaya hapseden asırlık düşmanlar bunlar!» diye bağırmağa başladı. Sonra tuhaf tuhaf huyları var. Ara sıra arkadaşların kullaklarını çekiyor, onlara nasihatler veriyor. Dün yine böyle bir iş etti, çıkışayım dedim, bana söylemediğini bırakmadı. Ne üst makam din-

liyor, ne alt. O buraya geldi geleli bölükte disiplin namına bir şey kalmadı.

Roman Duboulot, bu yeni askeri, aklından zoru var diye heyet muayenesine göndereceğini vaadederek Testut'yü teskin etti. Sonra, akşamı kadar, yine sabık bekleme salonunda uyuklamağa başladı.

Bir aralık, silkinerek uyandı. Çok yakından bir silâh sesi gelmişti. Ne oluyor diye merak edip dışarı fırlayacağı sırada, garın önünden, yıldırım hızıyla bir tren geçti, aynı anda, gar müdürü, fırtına gibi odaya daldı.

— Yüzbaşım, dedi, yine o!

— Kim, o?

— Çavuşun demin bahsettiği zıdır! Bunun elinde silâh bırakılacak olursa, mutlaka bir felâkete sebep olacak.

— Ne yapmış yine?

— Silâh attı.

— Kime? Bir casusa filân mı?

— Hayır. Geçen trene attı.

Tam bu esnada, içeriye üç kişi girdi. İlk ikisi, üçüncüyü kollarından sınımsı yakalamış, tartaklıyorlardı. Yüzbaşı Duboulot, bu sarı benizli, tostoparlak adamı görünce:

— Ben bu suratı bir yerden tanıyorum ama, nereden? diye düşündü.

Sonra, yüksek sesle, ötekilere:

— Rahat bırakın şunu! emrini verdi.

Kollarını bıraktılar. Adam serbest kalmaz, bir elini arkasına götürdü, ötekini kaputunun göğsüne soktu. O zaman, Duboulot, yine içinden:

— Haa! dedi. Anladım. Bunu anneannemin şöminesinin üstünde görmüştüm.

Sonra, asızın bir şey daha düşündü:

— Buldum! Ben bunu doktor Cassignol'un orada da görmüştüm. Eyvah, o, ta kendisi, Napoléon! Gördün mü şimdi başıma gelenleri!

Duboulot, koltuğuna yığıldı.

Çavuş Testut'nun şikâyetlerinin gerçek mânasını şimdi daha iyi anlıyordu. Napoléon'la aynı bölükte askerlik etmek kolay iş değildi.

İyi ama, nasıl olmuştu da müteveffa imparator, Rocheplate'a gelmiş, gar komiserliği emrine verilmişti? Ne aksi tesadüftü bu?

Duboulot öteki askerleri savdı, Napoléon'la yalnız kaldı:

— Siz misiniz? dedi. Nasıl oldu bu? Anlatırsanız bana!

Napoléon:

— Tarihte yeni bir fasıl açıldı... Eylau muharebesini kazanan ben, şimdi burada gar komiserliği emrinde bir hat muhafızıyım, diye uzun bir nutka başladı.

Gar komiseri, bu lâkırdı tufanını dar dindirdi.

— Hattı muhafazaya memur olduğunuz halde, üstelik, trenlere silâh atıyorsunuz, bunu nasıl izah edelim?

Napoléon dalgınlaşmıştı:

— Terneler mi? dedi... Sahi, haklısınız. Ama, bana da hak verin, benim zamanımda tren diye bir şey yoktu. Daha alışıktı değilim. Akla da öyle esti, tetiğe dokunmuşum.

Yüzbaşı, Napoléon'a hak verememezlik edemedi.

O sırada, oda kapısı açılmış, çavuş Testut, başı açık, gözleri yuvalarından fırlamış, tarife sığmaz bir şaşkınlık içinde, odaya dalmıştı.

Yüzbaşı:

— Ne var? diye sordu. Yine bir şey mi oldu?

Çavuş, Napoléon'a döndü:

— Bu adamın hakkı varmış, yüzbaşım, dedi. O İngilizler gerçekten kurşuna dizilmeğe lâyık. Karım için dedikodular çıkmıştı, şimdi onu sorguya çekmekten geliyorum, bana her şeyi itiraf etti. Meğer bir İngiliz neferiyle fingirdermiş... Ben meğerse boynuz takmışım!... Boynuz!... Boynuz!...

Yalnız Napoléon'un sesi duyuldu. Gayet hafif bir ses:

— Ben de!

XV

Gar komiseri Romain Duboulot, şimdi Napoléon'un yüksek, fakat sıkıcı şahsiyetinden kurtulmak için çareler aramağa başlamıştı.

Bir gün, gar rıhtımında, dalgın dolaşıp dururken, bir sesin, teklifsizce kendisini çağırdığını duydu.

— Vay, Duboulot! Ne arıyorsun, burada?

Dönüp baktı, sesin sahibini tanıdı.

— Vay, Bidasse, sen misin?

Bu, eski bir tanıdıktı. Duboulot'nun daha memuriyette iken tanıştığı bir Belediye Meclisi azası.

Konuştular. Gédéon Bidasse, oranın yerlilerinden sayılırdı, civarda bir yerin kaymakam muavini idi. Romain Duboulot da, harp dolayısıyla silâh altına alındığını, gar komiseri olduğunu anlattı.

(Devamı var)

Sahibi: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ Yazı işlerini fiilen idare eden: KADRI YURDATAP ★ Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI ★ Kapak baskısı: ŞAKA MATBAASI

Bir kahramanlık Hikâyesi!

NİYAZI efendi namus ve istikametiyle maruf bir eski tüccardır. Bir gece bize hayatını söyledi:

— Askerden yeni dönmüştüm. Yirmi dört, yaşında güçlü kuvvetli bir gençtim. Taşı sıkısam suyunu çıkarırdım. Fakat ne çare ki en âdi işleri görmeğe bile razı olduğum halde bir ekmek parası çıkaramıyordum. Elimde bir sanatım yoktu. Belli başlı bir tahsil de görmemiştim. Rahmetli peder sağlığında bir kaç sene mektebe göndermişti ama cim karnında bir nokta... İstanbulda başvurmadığım yer, çalmadığım kapı kalmıyordu. Yok, yok, yok... Yer demir, gök bakır kesilmişti. Elimde nefer aylıklarından birikmiş beş on mecidiye vardı. Onları yedikten sonra aç kaldım. Otuz kuruş aylıkla bir ihtiyar kadının evinde otuyordum. Onu da veremeyecek hale geldim. Koca karı bir gece fena halde bana bulaştı: «Al yatağını da defol... Bir Kürt hamal odaya iki mecidiye veriyor... Ona vereceğim!» dedi. Kadının yerden göğre kadar hakkı vardı... Fakat açlık ve ümitsizlik fena halde sinirlerimi bozmuştu. Koca kariya çıkışmağa başladım... O söyledi, ben söyledim... Kavgaya büyüdükçe büyüdü... Sokaktan geçen bir ihtiyar imam meseleyi ters anladı, kâh, kocakariya dönüyor: «Kadın, insan para için böyle delikanlıyı bırakır da Kürt hamala varmağa kalkar mı?... Cenabı hak razzakı âlemdir!» diye onu, kâh: «Oğlum... Bu cadiya nasıl miden tahammül ediyor? Çözüver ayağının bağını, defolsun!» diye beni teskine çalışıyordu. Kan tepeme çıkmıştı. Etrafı kıpkızıl görmeğe başlıyordum. Koca kariyı porsumuş gırtlğından yakalayıp bir sıkışta canını çıkarmak için parmaklarımı kıvrılıyordu. Bunu hakikaten de yapacaktım. Fakat o dakikada sokaktan geçen bir araba aklımı başıma getirdi. İçinde kürklerle sarılmış bir zengin vardı.

Kendi kendime dedim ki:

— Kan etmek üzeresin Niyazi... Fakat koca kariyı öldürüp de ne kazanacaksın?... O da senin gibi Allahın fakiri. Madem ki katilliği göze aldın, bari bir müstahakını bul. Eline belki beş on para da geçer...

Bunu düşündükten sonra kavgayı bıraktım, ellerimi yırtık cep-lerimde çamurlu, ıslak kunduralarımla karanlık sokaklarda dolaşmağa başladım.

Dondurucu bir karayel esiyordu.

Bu yetmiyormuş gibi ara sıra da yağınur yağıyordu. Yağmur yağarken kapıların siperlerine sığınmıyordum. Bu evlerde ekmek, ateş, ışık, hâsılı saadet vardı. Bana bu adamlar benim hakkımdan, benim kismetimden birazını yiyorlar gibi geliyordu. Bir kaç defa bu kapılardan birini sırtlayıp içeri girmek, çocuk, ihtiyar, kadın, erkek kim önüme gelirse -kümeşe girmiş bir sansar gibi boğup boğup bir kenara atmak ihtiyacıyla çıldırıyordum. Gülmeyin çocuklar... Ben o vakit böyle değildim... Gece sokakta görseniz korkardınız... Saatler geçtikçe kudurganlığım artıyordu. Nihayet kat'i kararımı verdim:

— Kim karşıma çıkarsa ölecek.. Cebinde nesi varsa alacağım... Ele geçersen öyle de ölüm böyle de... Bakalım piyango hangi talihliye isabet edecek?...

Bir virane civarında yıkık bir evin duvarları arasına siper oldum, beklemeğe başladım. Beş dakika

mi geçti, beş saati mi? Vallahi ne söylesem yalan olur. Avımı bekleyen canavar zamanın ne olduğunu bilir mi ki... Ben de aşağı yukarı o haldeydim...

Nihayet bir ayak sesi... Uzaktan oir sokak fenerinin hafif ışığında kürklü bir adam gördüm... Ağır ağır bana geliyor... Kimdir, necidir bilmiyorum. Kim olursa olsun ölecek!...

Yanımdan geçerken yaydan fırlamış ok gibi üstüne atlıyorum.. Gırtlğından yakalıyorum... Alt alta, üst üste yere yuvarlanıyoruz. Benden daha küçük cüsseli olduğu halde gırtlğını elimden kurtarıyor... Hattâ bir aralık elinde bir bıçak parladığını görüyorum... Var kuvvetimle çullanıyorum... Bıçak kendi karnına batıyor... Fakat ben de yaralıyım... Ellerimden, göğsümden... Gönlüm bulanıyor, vücudum uyuşuyor, kendimi kaybediyorum!.

★

Uyandığım zaman ortalık aydın-

lıktı. Temiz bir yatakta yatıyordum. Elim yüzüm sarılıydı. Dışarıya haber verdiler. Komiserle sakallı bir sivil girdi. Demek ele geçmiştim. İdam edilmezsem ömrüm zindanda geçecekti.

Aklım başımda idi. Polisleri yormadan hakikati söyleyecektim.

Fakat sivil efendi memnuniyetle gülümsüyerek yatağımın yanına geldi:

— Nasılsın?.. İyi misin?.. dedi.

Alık alık başımı salladım.

Sivil efendi bu sefer daha ziyade eğildi, alnımı öptü... Onun arkasından da komiser aynı şeyi yapmasını mı?

Uyuyor muyum, uyanık mıyım? Onu tâyine çalışırken sivil efendi dedi ki:

— Sen kimsin arslanım... Adın ne?

— ! ! ! ? ? ? ..

— Kahramanlığına parmak ısır-dık doğrusu... Nasıl komiser efendi, hakkım yok mu imiş?... İlânın tesiri olmadı mı?

— Vallahi ben de şaşıtm!

Niyazi efendinin hikâyesine biz de hayret ediyorduk. O devam etti:

— Soymak kasdiyle yaraladığım adam kimmiş bilir misiniz? O vakitler İstanbullu kasıp kavuran Eftimyadi isminde meşhur bir katil... Bu adam bir nevi çete reisi idi... Mütemadiyen evler, mağazalar soyuyor, insan öldürüyordu... Bilhassa polislerle garezdi. O vakte kadar dört delikanlı öldürmüş, bir çoklarını yaralamıştı... Nihayet Zaptiye Nâzırı bu katili ölü, yahut diri olarak yakalıyana mühim bir para vaad etmiş, Eftimyadinin eşkalini gazetelerle ilân etmişti.

Talih bu kahramanlığı bana nasip etmişti. Bana mükâfat olarak elli sarı lira verdiler. O zamana göre elli altın bir servetti. Küçük bir dükkân açtım. İşlerim iyi gitti. En namuslu bir tüccar olarak ihtiyarladım...

Reşat Nuri GÜNTEİN

✱

Mes'ele!

Vapurda iki arkadaş konuşuyordu:

— Gazetede okudum: Bir adam, hem kendisini, hem de karısını vurmuş!

— Acaba ilk önce kendisini mi, yoksa karısını mı öldürmüş?

— Vallahi bilmem, gazetede buna dair malûmat yok!...

— Bizim komşu bahçesine havuz yaptırıyor...

— Belediye reisi mi oldu acaba?...

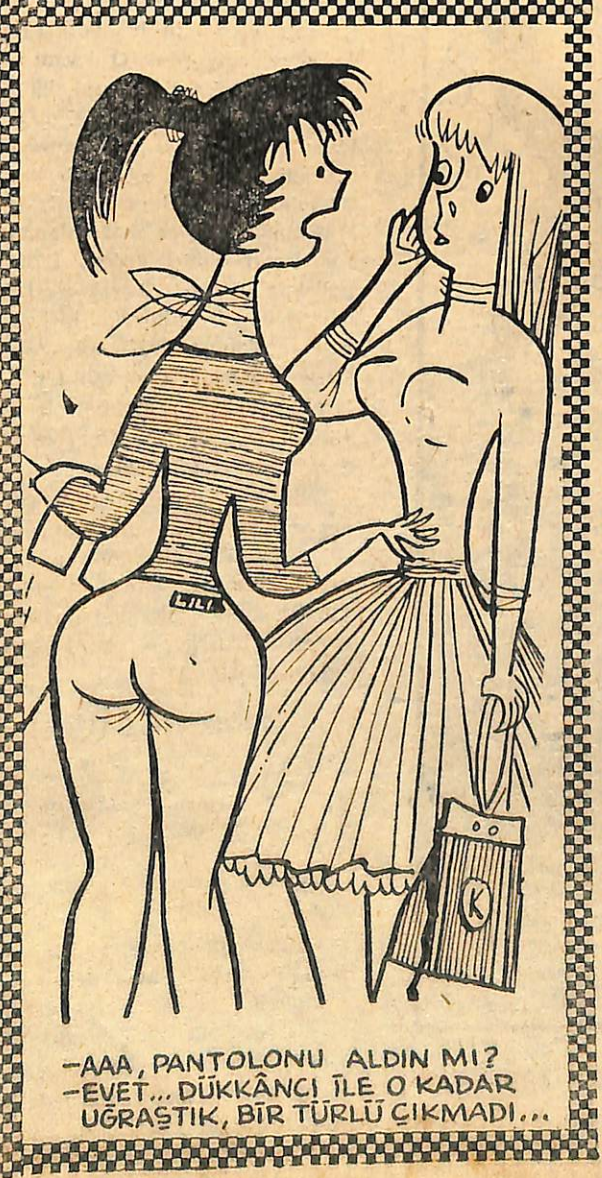
-BU KIZ RAHMETLİ ANNECİĞİMİ HATIRLATTI; O DA HEP SİYAH GİYERDİ...

Dünya

Karikatürleri

-BENİ TANIYAMADIN HA?
-BİRAZ SOYUN BAKAYIM, BELKİ TANIRIM..

-AAA, PANTOLONU ALDIN MI?
-EVET... DÜKKÂNCI İLE O KADAR UĞRAŞTIK, BİR TÜRLÜ ÇIKMADI...

-NE GÜZEL PARÇA...
-PARÇA DEĞİL, PARÇALAR!..

CAFER
ZORLU

Çocukların Rüyası
PIVALE Makarnası

PEK YAKINDA

Yusuf Ziya Ortaç'ın yeni kitabını
takdim ediyoruz :

GÜN DOĞMADAN!

İyi kâğıt, karton kapak, beş renkli
kuşe gömlek içinde

Fiatı 5 lira

Not : Portreler kitabı kalmamıştır.

İHA
HULUSİ
İSTANBUL

SÜMERBANK' da

Paranız birikir, Şansınız artar.

Sahibi: YUSUF ZIYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden: KADRI YURDATAP

Bastığı yer: ERCAN MATBAASI

Kapak baskısı: ŞAKA MATBAASI

HAKİKİ

Vita

• Daima

TAZE
VE LEZİZDİR

• Daima

AYNI KALİTEDEDİR

AKBABA

— Göz doyur muyor...
— Giydikten sonra doyurur !..